

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKÝM KATOLICKÝM
ŽENÁM A DÍVKÁM V AMERICE.

ROC. (VOL.) XXX.

30. DUBNA (APRIL) 1938.

ČÍSLO (NO.) 927.

Adresa: "ČESKÁ ŽENA", 1611 South 11th St. ST. LOUIS. MO.

Česká Žena

Published Weekly
Devoted to the interest of Czechoslovak
Catholic Women in America.

... Published by the ...
BOHEMIAN LITERARY SOCIETY
of St. Louis, Mo.

Předplatně:

Pro Spojené Státy \$2.75
Do Evropy a Kanady \$3.25
a v St. Louis, Mo., poštou

Adresa: — Address:

"ČESKÁ ŽENA"

1611 S. 11th Street St. Louis, Mo.

24. Neděle - Fidelis; Egbert; Longin.
25. Pondělí - Marek evang.; Kallista
26. Úterý - P. Marie Dobré Rady; Kletus
27. Středa - Petr Kan., uč. C.; Zitta, pa.
28. Čtvrtek - Pavel z Kf.; Valerie; Rufus.
29. Pátek - Petr Veronský; Hugo.
30. Sobota - Kateřina Sten., pa.; Žofie.

Nedorozumění. Jednoho dne přišel k soudci nově naturalisovaný americký občan a žádal, aby jeho jméno bylo úředně změněno. — "A jak se jmenujete nyní?" tázal se soudce. — "Josef Smrad'och." — "A za jaké si je chcete vyměnit?" ptal se soudce. "Chci si změnit Josef na Jiří."

Špatné vysvědčení. Pan Kniter má syna, který dostal z matematiky pětku. Samozřejmě se otec domnívá, že synkovi bylo ukrivděno a proto jde do školy se zeptat pana učitele, proč mu tu pětku dal: "Nu," miní učitel, "k tomu není potřebí nadělat mnoho řečí — proto, že nemáme už horší známku."

Nezlobte tetičku. Malý Frantík se modlí otčenáš a dospěl ke slovům: ale zbav nás od zlého. Přitom se dívá na tetičku, která je u nich na návštěvě. Tetička si toho povšimne a rychle hlásí matce: Zakažte Frantíkovi, aby se na mne při modlitbě díval.

"Pane strážníku, jak se dostanu nejrychleji k nádraží?" — "Nejrychleji? Když si vezmete auto anebo když budete utíkat."

Dárek k narozeninám. "Co jsi dělal s těmi doutníky, co ti dala tvoje tchyně k narozeninám?" — "Ty jsem rozdál svým přátelům, ale teď už žádné nemám." — "Žádné doutníky?" — "Ne — přátele."

Upřímně. Mladý svobodný lékař utěšuje vdovu po svém zemřelém pacientovi: "Utište se přece. Vždyt' jste mladá a krásná, jistě se opět provdáte a budete št'astna." — "Pane doktore vy jste uhádl moje nejtajnější přání. Mám považovati vaše slova za nabídnutí?" — "Promiňte, milostivá paní," odpověděl tázaný: "My lékaři předpisujeme sice léky — ale neradi jich sami užíváme."

To je něco jiného! "Kam pak šel váš starý, paní Viřtilová?" "Na ryby!" — "Tak on je také takový tichý blázen?" — "I kde pak! Ten je chytrý! On šel na smažené do Podola."

Námořnická. Starý kapitán leží v nemocnici. Lékař mu měří teplotu. "Máte 99 stupňů." — "Severní nebo jižní šířky, doktore?"

Proto. "Jakže? Vy tady pijete a při tom jste členem spolku abstinentů?" — "No, to je tak. Já ještě nezapltil členský příspěvek!"

Pěkný podnik. Host je nespokojen s přineseným jídlem: "Číšníku, zavolej mi vrchního." — "Lituji, pane, ale je zaneprázdněn." — "Tak mi přineste knihu stížností." — "Bohužel, ani to není možné. On si totiž vrchní stěžuje sám a zapisuje to do knihy."

Velmi cenná premie ZDARMA!

"Povídka mého života" . . .

napsaná továrníkem Fr.
Vlčkem z Cleveland, O.

Kniha tato není žádný suchý životopis, je to zajímavý román. Je to pravdivá povídka českého přistěhovalce, který zvítězil nad mnohými a těžkými překážkami, které mu neznámá země v cestu kladla, avšak svou pracovitostí a rozhledem domohl se úspěchu a uznání.

Jsou to vlastně dějiny nás všech, jenom že mnohý z nás padl a jen některý se vyšvihl v tom těžkém životním zápasu zde v cizině.

Každý si tuto krásnou a poučnou knihu rád přečte. Je o 365 stranách, ilustrovaná a má kupní cenu více než \$1.00.

DOSTANETE Ji ZDARMA. KDYŽ NÁM ZÍSKÁTE NOVOU ODBĚRATELKU "ČESKÉ ŽENY" - A TO NEJEN VY, ALE TĚŽ I NOVÁ ODBĚRATELKA "ČESKÉ ŽENY".

Pokuste se tedy získat nové čtenářky, čímž nám usnadníte vydávání a zlepšování Vašeho oblíbeného časopisu. Chcete-li ji nou knižní, rovnocennou premii, pak pište na adresu:

ČESKÁ ŽENA

1611 SOUTH 11th STREET

ST. LOUIS, MO.

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKOSLOVENSKÝM ŽENÁM A DÍVKÁM
V AMERICE

Adresa: "Česká Žena", 1611 So. 11th Street, St. Louis, Mo.

Entered as End Class Matter Oct. 2, 1902, at the P. O. at St. Louis, Mo., under the Act of March 3, 1879

ROC. (VOL.) XXX.

ST. LOUIS, MO., 30. DUBNA (APRIL) 1938.

ČÍSLO (NO.) 927.

Em. Žák:

Ježíš a nikoli César.

Všichni ti, kdo vidí nebezpečí, že by křesťanská kultura mohla se sřítit v potopě nových válek, volají: "Ježíš a nikoli César!"

To bylo také heslo presidenta Osvoboditele, kdykoli mluvil o nutnosti reorganizace států. Nikoli násilím, bojem všech proti všem, podrobením slabých a menších národů, ale láskou, jak Kristus vdechl ji do svého učení, lze zabezpečiti mír na zemi.

Humanismus filosofa, který učí milovat člověka pro člověka, (a nikoli pro Boha) je fragment Kristova učení, zbavený svého hlavního pevného, náboženského základu. Proto nemá té živé a činné síly, jakou se vždy významovali křesťanští vladaři, heroové a světcí veliké věřící doby.

Heslo humanity snad stačí filosofům vysoké mravní úrovně. Ale nikoli širokým vrstvám lidu, pokud má jim nahraditi zjevené náboženství. Lid nikdy není humanisticky založen. Jeho přirozené sklony a vášně zkrotiti humanismem sotva lze.

Co znamená Ježíš? Ježíš znamená lásku k duši každého člověka bez rozdílu národu či stavu. Lásku k chudému, k trpícímu, nemocnému. Lásku ke každému jednotlivci. Kristus šel za jedinou ovečkou, která zbloudila. A sv. František Saleský krásně praví: "Jediná duše jest dosti velikou diecézí pro biskupa."

Co znamená César? César zcela přehlídá duši člověka. Má vý-

hradně zájem o statky materiální. Jednotlivec nemá pro něho ceny; pouze celek má význam. Je to kolektivismus, jenž je tu protikladem křesťanského individualismu.

Ježíš ukládá mravní závazky, které jsou krátce obsaženy v Dekalogu. "Nepřišel jsem zákona zrušit, ale naplnit." On dává jemu ve svém horském kázání širší — řekl bych duchovnější výklad. A tímto zákonem má se řídit nejenom jednotlivec, ale také každý národ a každý stát. Má býti mravním základem státu.

César je absolutistický. "Sic volo, sic jubeo" jest jeho heslem, bez ohledu, je-li jeho nařízení v souladu se zákonem Božím či nik. Jak daleko mohla svévole, zpuštěné sebevědomí pohanských vládců dospět, pokud nebylo korigováno autoritou duchovní, toho dokladem je císař Kaligula, který svého koně jmenoval konsulem, nejvyšším státním úředníkem. K cynickému výsměchu císařovu a k nejbolestnějšímu studu svého úřadu vědomých konsulů! Absolutistický César prohlásil "omnia et in omnes sibi licere". César nikomu není zodpovědný za své jednání. Ježíš činí vladaře zodpovědným nejen dějinám národa, ale nejvíce před Bohem.

Comte, zakladatel filosofického pozitivismu, prohlásil za největší zásluhu římského papeže, že hájil oproti svévoli císařů utiskovaný lid (Řehoř VII. a Sasoové). Papežové hlásali nadvládu morálky nad jejich osobní zájmy a politiku. Potlačování duchovní moci světským násilím nazval Comte "návratem k barbarství".

Kristus odsoudil každé násilí, kterým ve jménu své moci a síly vladař potlačoval a hubil národy početně menší a slabší. Německý politický spisovatel Adam Müller, který hájil principy křesťanské morálky v politických otázkách, napsal: "To je ono velké provinění doby, že se zapomíná na politické vlivy křesťanského náboženství, a že současníci příliš ochotně dopřávají sluchu těm, kteří chtějí dokázati, že náboženství nemá co činiti s tak zvanými "světskými záležitostmi". Se světáctvím náboženství ovšem nemá nic společného. Ale tím více s oněmi opravdu důležitými pozemskými zájmy, které má každý spořádaný stát na zřeteli, po nichž my v posvátném neklidu a s důstojnou bolestí toužíme; a jichž v pravé míře teprv tehda dosáhneme, když nade všemi národy opět bude obnoven trůn Toho, od něhož jediné svornost a mír ve všech lidských záležitostech pochází."

Kristus zavrhuje válku útočnou, dobyvačnou; ale připouští válku na obranu duchovních i hmotných statků. Všeobecný pacifismus je jeho ideálem. Ale jasně předvídá, že válek nebude konce, dokavad toto pokolení bude žíti. Nejstrašnější, světovou válku prohlašuje za bezpečné znamení, že blíží se konec tohoto světa.

César dovoluje válku útočnou a kořistící. Válka jest u něho hlavním prostředkem k rozšíření moci, síly, bohatství a slávy. Válka je mu životní nutností, v níž prý síla národů roste. Jako by nebylo doma dosti mnoho jiných oborů, v nichž nikoli fysi-

cká převaha, ale mravní povýšenost by mohla a měla slavit své vítězství. Je tu otázka zločinnosti, nezaměstnanosti, otázky sociální, které v každém národě žádají svého řešení. Ovšem, ony nemohou se chlubit řadou ukoristěných děl, praporů, tanků; ale za to suší slzy tisíců a hojí bídu millionů.

Kristus ukládá šetření malých národů. César ve jménu své moci a přesily je podmaňuje. Jemu fysická moc je argumentem práva. Kristus připouští fysickou moc výslovně jenom na obranu práva.

Kristus volá všechny národy k snášlivosti, k vzájemnému sebe doplňování. César chce malé národy vyhubiti. "I za státy zemřel Kristus," napsal svrchu citovaný politik Adam Müller. To znamená, že národové mají se milovati, mají si k vzájemnému pokroku ukládat oběti lásky. Sebezachování není možné a není na dlouho trvající bez zachování a šetření sousedních národů. I národů početně malých.

Kristus sám svým příkladem učil nás národ milovati. Plakal nad zatvrzelým národem a městem. Ale učil nás též, že je ještě jiná, vyšší vlast; nebeský Jerusalema, pro niž máme se zde připravovati. A to, co obyčejně vlasti jmenujeme, je pouze jako přístřeší na jedinou noc.

César zná jenom jedinou vlast. Vlast pozemskou. Moderní nacionalismus, zbožnění vlasti či státu, statolatrie, je velký blud našeho věku. Má jenom na zřeteli prospěch a vzrůst země a přehlíží život na věčnosti. Má na zřeteli jediné úspěch dočasný a nehledí na světové děje a život pozemský "sub specie aeternitatis": S hlediska věčnosti. Vůdce indického lidu Gandhi prohlásil: "Já, kdykoli vystupuji jako politik, jsem vlastně muž náboženství; má politika není než důsledek mého náboženství." President Osvoboditel byl, tuším, téhož názoru.

Zvěčnělý prezident Masaryk to vše měl na paměti, když vždy zastával v politice heslo: "Ježíš a nikoli César." To je též jeho **politický testament**. A jest si jenom přát, aby tomuto jeho heslu zůstal náš stát věren. A v tomto duchu demokracie, založené na křesťanských základech, zajisté poslouží, když lidovou

stranu, jež demokracii podporává, vláda vždy bude po zásluze respektovati a její snahu a práci po upevnění křesťanských principů podporovati.

Ježíš — tot' heslo pravé, křesťanské demokracie, vlády celého národa samu sobě. César — tot' princip barbarského absolutismu.

Hory a propasti

Napsala Vlasta Javořícká.

U snídáně bylo jinak, než včera při večeři.

Slunce sice nezářilo, ale bílá oblaka vrhala svůj stříbrný odlesk na stůl mezi třpytivý porculán a sklo příboru.

Kleštičky v cukřence byly jako malá, vypouklá zrcadélka a mezi tím vším stála kytice rozvitéch kočíček.

Na květinovém stolku kvetla již azalka a byla všecka oblita růžovými květy.

Na oknech stály omamně vonící růžové a modré hyacinty a primule. Z kamen se linulo příjemné teplo, neboť se zmírnil vítr a již kouř nesrážel.

Jídelna byla vyvětraná, voněla květinami a ještě něčím . . .

Ano, byla tu žena.

Měla jemný parfém kolínského vody.

A již nebyla jako mramorový sloup.

Vlídne pozdravila a dříve, než mohl pozdraviti doktor, ptala se, zda ho Slávka příliš neobtěžovala, že někdy repetí až přes míru.

Daniela sama nevěděla, proč je jí po té probdělé noci tak dobře? Dělal-li to bílé ráno nové zimy, nebo vůně hyacintů, nebo upřímně řečeno, nové poměry a nová

naděje, která na ni nadýchla, a niž by věděla z čeho.

Ponurý přízrak zemřelé choti, který se tu včera mátožně mezi všechny živé postavil, dnes jaksi zmizel.

Kanárek v kleci cvrlikal, přeskakuje s bidélka na bidélko a Daeniela, již se při vstupu Dittrichově zmocnily podivné rozpaky, přistoupila k němu a podávala mu kousek bílého pečiva.

Ač byla válka a mouka velmi vzácným produktem, přece v této malé domácnosti nebylo ještě nedostatku. Kdo měl peníze, koupil si vše.

Dnes bylo napečeno již plno krásných preclíčků a housek, jež voněly v troubě a na stole životodárně dýchaly.

Kuchařka znala pánovy chutě a chtěla se mu zavděčiti. Přivstala si a již se mohla pochlubit svými čerstvými výrobky.

Doktor byl tím vším nějak teple a příjemně pocelován a okamžitě zapomněl na podivné myšlenky, které ho po celou noc pronásledovaly.

Teprve teď pochopil, že vlastně přišel domů do svého, a že ho všichni rádi uviděli. Že je tu však jinak než bývalo a tak připadalo,

že se stínem zemřelé choti plně již vyúčtoval.

Ted' na něj dýchl život a zřetelně zavolal něco o svém právu.

Daniela se obrátila od klece; - měla dnes purpurové rty a nějaké nové přísavky v očích. Kolem těch se jí tvořily droboučké, jemné čarčky, snad to byla známka prvého vadnutí, činilo ji to však oduševnělou a zajímavou.

Stála tu v šedé kostkovaných šatech a na krku měla tvrdý, bílý límeček s pestrou kravatou.

Samá nevěděla, proč se tak mladistvě ustrojila nebo. . . Ne! Je to lež!

Daniela to dobře věděla, sama sobě však se nepřiznala. Nebyla by ženou, kdyby toho nevěděla.

Pravil, že mu přichylnost dceřučina přišla vhod, že se ho tak příjemně dotkla, že to ani vypovědět nemůže.

A hned přívětivě hovořil s Bořivojem a snažil se, aby ostych a neschopnost hošikova roztála. Pravil, že dětem ničeho nepřivezl, že to však napraví a že poprosí s nimi slečnu, aby se vypravila odpoledne se všemi do města a že všem pro radost a potěšení něco koupí.

Při tom s úsměvem pravil Slávička, aby se otázala slečny, co by se jí zamlouvalo a z čeho by měla radost.

Významně na Danielu pohleděl a zasedal k jídlu.

Sklopila oči a pravila, že má radost z jeho návratu, neboť děti bez otce, i při největší péči jsou opuštěny a bez opory. A, že má také radost, dodala s úsměvem, z nového sněhu, který má tak ráda.

Při tom se zeptala, zda mu můžou posloužit kávou, bude-li pít černou, či chce-li také smetanu a podala mu kleštičky, v nichž se směšně zobrazil jeho obličej a protáhlé, zkreslené obličej dítěte.

Měla jemné ruce, jimiž mu přisluhovala, on pak se tvářil zpola usměvavě, zpola jaksi rozmazleně, poddávaje se její péči. Z jejích rukou bral houstičky a byl rád, že mu smetanu a cukr sama servíruje.

Míval rád hojnou a chutně při-

pravenou snídání, nebožka choť však byla příliš dlouho nemocná a služby často rozmrzelé a netečné. . .

Dnes při snídání vše vonělo a lahodilo; jeho vyhublé, ve vazbě umučené tělo žádalo si znamenitého jídla a musel se krotit, aby nevypadal jako opravdový požitkář.

Děti při tom švitořily a Bořivoj rozvazoval a vypravoval různé epizody ze školy. Slávička ho opravovala, až ji musela slečna napomenout, poněvadž chtěla mít hlavní slovo.

Doktor Dittrich měl velice zestárnou a zbrzděnou tvář - oční víčka měl skrabatělá a z postranních koutků mandlových očí se mu rozbíhaly paprskovitě rozzářené pracičky vrásek. - Při tom však byl krásný s odrazem duše, jež mu seděla přímo na čele.

Dal se do vypravování o své vazbě a o vyšetřování, rozpovídal se a rozplamenil.

Daniela poslouchala, napomínajíc pouze letmo Slávku, aby nevyrušovala a nechala tatičku vyprávět.

Samá měla rozhořelé oči. Cítila to, že v nich mnoho vyznačuje, že se snad prozrazuje a že dovoluje očím, aby obdivovaly aureolu, jež mu září kolem čela. Že propouští, co chtěla přísně uzamknout na mnoho zámků. . .

Při tom však se chlácholila, že to nevadí a že je to k dobrému, že nelze a není radno své nitro halit v mlčení a spouštět záclony tam, kde je nejkrásněji uklizeno a kde je, čím se pochlubit. . .

Najednou poznala, že má ve svých oknech překrásné květiny a že se v nich zelená myrta životní naděje. . .

Život je tvrdý vládce a někoho nemá rád; často se na něj po léta neusměje.

Někdy však se náhle na takového ubožáka rozpomene a oblaží ho vlídným pohledem.

Tak i paní Řehořovská neměla dlouho a dlouho o nějaké radosti ani poněti a někdy, chudák, ve svém smutku a ve své opuštěno-

sti vyčítala i Pánu Bohu: "Což Jsi již na mne zapomněl? - Což ani kousek štěstí mi nepošleš?"

Její život plynul bez jakékoliv radosti a čím byla starší a čím více haslo světlo jejích očí, tím byla smutnější.

Nosila již velké okuláry a čas od času si je musela vyměňovat za silnější a silnější.

Byla velká, a že málo viděla, - jen zvolna těžce se v bytě pohybovala. Následkem toho tloustla, čímž se její neobratnost a ztrnulost ještě zvyšovala.

Štěstí, že měla Radmilu; ta často přicházela a ujímala se jí, vodila ji na hřbitov, neb na procházku a uvádala zvolna v té všednosti a v prachu venkovského města.

Až jednoho dne se jí zazdalo, že se milý Pán Bůh na ni rozpomněl a život že se na ni pousmál.

Bylo to z jara, když jí připadlo, že je svět jasnější a že lépe vidí. V zahrádce před okny už pučely narcisky a kvetl "zlatý déšť," ptáci křičeli v korunách stromů a včeličky vesele bzučely.

Přišel listonoš a přinesl jí psaní.

Bylo od Daniely. Paní Řehořovská to poznala, i kdyby na ně neviděla.

Formát, pečetní vosk, způsob přilepení známky, prozrazovaly Danielu zdaleka. I když se Daniele špatně vedlo, vždy byla elegantní ve svém zevnějšku a ve všem, co vzala do rukou.

Paní Řehořovská klopytajíc a přidržujíc se dveří i stěn, šla přes chodbu do pokojů Kremrových a prosila, aby jí psaní přečetli.

Za ta léta, co u nich bydlela, neměla před nimi tajností, rovněž celá rodina Kremrova mluvila a jednala před ní otevřeně.

Radmila umývala právě nádoby i spěchala, aby staré paní vyhověla.

Je pravda, že tato poměrně mladá bytost měla jak s rodiči, tak s matkou Alexovou velmi mnoho trpělivosti.

Utřela si honem ruce, sedla si ke stolu proti paní Řehořovské a hlasitě, aby jí stará paní dobře rozuměla, četla:

"Předrahá matinko!", psala Da-

niela svým ušlechtilým slohem a krásným úhledným písmem.

"Než začneš toto psaní čísti zraduj se z dnešního jitra, jako já se raduji, že Ti mohu tak potěšitelnou zprávu podatí:

Věř, že jsem dávno toužila něčeho tak dobrého se dožítí. - Ne pouze pro sebe a pro svou budoucnost, nýbrž hlavně pro Tebe, abys' se zaradovala a aby Tvé dobré oči jednou spatřily, že jsem již dobře zakotvila.

Vím, drahá matinko, že byl život k Tobě krutý, že Ti mnoho ublížil, odstrčil Tě a dosud Ti ani ztrátu tatínkovu, ani Alexovu nenahradil.

Ráda bych Ti přislíbila, že to odčiním já a proto spěchám, pokud se cítím tak spokojenou a šťastnou.

Tedy - k věci, drahá matinko, abych Tě zbytečně nenapínala!

Jak jsem Ti několikrát napověděla, je můj zaměstnavatel velice sympatickým mužem a odedávna mně není lhostejným.

Ty to asi víš, třeba jsem se Ti se vším nesvětila. Ne, neděs se a nelekej! K ničemu nedošlo, za života zesnulé paní jsme si ani do očí nepohlédli a ani jsme si ruce nepodali a když zemřela, nebyla na nic času a k ničemu příležitosti, neboť, jak víš, byl zatčen a do nedávna meškal ve vazbě.

Jenom zběžně jsem Ti sdělila, že byl amnestován, že se vrátil a již zase pracuje ve své kanceláři a ještě na něčem, o čem Ti zatím nemohu psát.

A když přijel, vyslovil mi uznání nad prací, již jsem poctivě zastávala i nad dětmi, které jsem mu správně vedla.

Hned prvního dne šel s námi do města, nakoupil dětem různých krásných hraček a knih a ptal se také mne, co bych si za odměnu přála.

Muži se často špatně vyjadřují a někdy mívají i nešťastné nápady. Musím Ti říci, že mne tím bezmála urazil. Pohlédla jsem na něho a pravila jsem se špatně tajemnou nevolí, domnívá-li se, že taková služba se dá zlatem zaplatit. A odmítla jsem dosti brskně jeho

nabídku. Řekla jsem, že mně stačí jeho uznání a že nechci nic hmotného.

Patrně jsem se ho dotkla velmi hluboce, neboť zůstal zaražen a když jsme po večeři osaměli, omlouval se mně a pravil, že by rád mnoho obětoval, aby svá slova mohl vzít zpět, nebo, abych na ně zapomněla.

Bylo mně trapno a odmítla jsem všechny omluvy, tvrdíc, že to nic nebylo a že z lásky k jeho dětem budu konati i nadále svou povinnost.

Nebyla to slova vypočítavá, ani pokrytecká, věř mi. Šla mně přímo z duše. Mám jeho děti skutečně ráda.

Slávička je sice malá koketka, ale Bořek je charakterní dítě, které jsem si sama vychovala a po němž by se mi příliš stýskalo, . . . kdybych domácnost Dittrichovu musela opustiti.

O tom ovšem není v přítomnosti ani v budoucnosti pomyšlení, protože od té příhody uběhlo několik týdnů a události uzrály.

Doktor měl plno práce a všechny zanedbané věci musel sám obstarati. A měl i různé pochůzky, do jejichž tajů jsem zasvěcena jen já.

To mně nesmírně lichotí, neboť doktor je velký politik a věřím, že mu kyne slavná budoucnost, nebo nový žalář.

Jsem ke všemu odhodlána, - a vím, že s ním obě statečně ponesu. . . .

Když odbyl si nejnutnější a když, jak řekl, upravil i své peněžní záležitosti, začal se zdržovati více doma, sedal v dětském pokoji a se mnou začínal všelijaké významnější hovory.

A dnes tedy - bylo krásné jarní jitro, v němž mne slunce políbilo ještě na lůžku a pravilo mně, že se stane něco zvláštního - dnes mně nabídl svou ruku.

Ještě nikdy nevešel do mého pokoje, až dnes zaklepal na dveře v takové chvíli, kterou mám pro sebe a užívám ji ke korespondenci nebo četbě. - Dopoledne, když děti meškají ve škole a služebné se zabývají svou prací v kuchyni a domácnosti.

Jak asi chápeš, zastávám jak vychovatelku, tak reprezentantku celého doktorova domu.

Zalekla jsem se nesmírně a nevěděla jsem co říci. Třesouc se nabídla jsem mu židli a brala jsem předměty se stolu a znovu jsem je na dřívější místo pokládala.

On ani neusednul, začal vážně a vzrušeně hovořiti. Pravil, že mne ctí a si mne váží a že by byl šťasten, kdybych se za něho provdala. Pravil, že je snad proti mně stár, ale že se přičiní, aby mému vznětu a mé duši postačil a že na to nikdy nezapomene, co jsem pro jeho děti vykonala. Konečně, že to bylo také přáním jeho paní, a bych se s ním spojila.

Cítím ještě teď, jak jsem zbledla, jak se mi třásl rty a nevím dobře, co jsem mluvila. Byl to příliš vážný krok a je-li ženě několik roků přes třicet, nemívá již mnoho ideálů a takový krok pravidelně dělá z vypočítavosti.

Domnívala jsem se, že to z jiných pocitů také neudělám, dnes však Ti prozrazuji, že mé city byly při té řeči skutečně posvátné.

Doktor Dittrich je výtečný muž a získal si jak mé sympatie, tak mé srdce. Bez mála se při tom červenám, nemohu však jinak - chci-li býti k Tobě upřímnou, drahá matinko!

Sděluji Ti to hned, sotva doktor odešel do kanceláře a zůstavil mne samotnou. Ujednali jsme si brzký a tichý sňatek. Budeme oddáni na Strahově, při tiché mši bez hostů a okázalostí, pouze přede svědky. Doktor si to tak přeje a já s ním plně souhlasím.

Teprve potom k Tobě zavítáme, ba, slíbili jsme si, že letní byt si nalezneme v Soběhrdech a ztrávíme tam doktorovu dovolenou.

Tímto se Ti tedy, drahá matinko, představuji jako nevěsta a prosím Tě o mateřské požehnání. Vidiš, najednou budeš tchýní a babičkou a možná, že si Tě po čase vezmu k sobě do Prahy. Máme skvostný a rozsáhlý byt.

Poceluj ode mne Radmilu a její matku, pana tajemníka dovoluji si zdraviti.

Těším se na Tvé zprávy a na

Tvou radost, kterou mně jistě sdělíš a jsem s polibky Tvá vděčná Dáša."

Radmila dopis přečetla, aniž by ustala a aniž by povolila svému hlasu.

Slyšela jen urychlený dech Alexovy matky a ku konci její škytnutí a vzlyk. Teprve po přečtení se usmála a radostně dojata chopila se ruky staré dámy.

"Matinko, blahopřeji ti — máš radost, vid'? Ach, ujišťuji tě, že se z duše raduji s tebou! Jak je to krásné a povznášející!"

Paní Kremrová se rozplakala. — Přála to staré paní, jež byla tak dobrá a životem tolik zkrúšená.

Zdali také Radka najde jednou své štěstí. —

Jednomu radost — druhému žal, tak to ten život míchá.

Zatím co paní Řehořovská ožila a co se těšila ze štěstí Dášina, žili Kremrovi v úzkosti a strachu o Vítku.

"Jestli se mně ten hoch nevrátí, ach, pak můj život pozbude poslední radost a cenu!" povzdechla si paní tajemníková často.

"Není dosti na tom, že Radmila se svým štěstím ztroskotala, ještě i toho drahého chlapce měla bych ztratit? To by bylo příliš hrozné!"

"Nemluv tak, matinko," napomínala ji Radmila, "něco tak malomyslného nevyslovuj! Uvaž, co znamená pro mne právě proto, že mé štěstí ztroskotalo! Potřebuji tě nejvíce!"

"A já rovněž," dodával Kremr měkce. "Vzpomeň, čím jsme si byli! Jak šťastné bylo naše manželství!" Pohlazoval ženu po šedivých vlasech a dokládal: "Neříkej to, a netrap se, náš hoch se jistě vrátí, uvidíš."

"Paní Řehořovské se také nevrátil a nešel ani do války. Uvažuj-li, co se denně vyrobí nábojů a že každý je určen pro někoho, pak je má obava oprávněná," namítala paní Kremrová.

"Určen ano," připouštěl Kremr, "ale každý netrefí. Sta a tisíce jdou jich mimo cíl."

Ženu opiješ několika něžnými slovy! Maminka Kremrová byla

M. Nováková:

ČESKOKATOLICKÁ LITERATURA!

Ten náš tisk českokatolický řad nepřátel má v světě vždycky, jež výmluv sto vždy k ruce mají, proč jiné listy odbírají.

Ten praví: "Já už o to nedbám, s českými věcmi pranic nemám. Mám Chronikle a Magaziny (karikatury plné špíny) Je prý ta četba kazí mravy? Tím nelámu si nikdy hlavy!"

A jiný zase: "Co s tím chcete? Lacinší četbu dostanete —" Tak výmluvy si mnohý hledá za dobrý tisk ni centu nedá!

Vzdělaným jest to příliš prosté, nevzdělaným — vysoko to roste; lakomému peněz lito za to, chud'asovi nezbývá zas na to.

Mládež, ta se o to nezajímá, neb ten život vážně nepojímá, pro ten vypočítavý věk střední, jest to hloupé, nepotřebné, všední.

Starším lidem neslouží již oči, omladina nečte, jen se točí — Modernistům zastaralé šosácké, patriarchům zase často světácké.

Někomu tam nelíbí se zprávy, jinému zas moudrost něčí hlavy. Ale řekněte mně, moji milí — čím bychom dnes bez svých novin byli?

Zač by naše národnost zde stála, kdyby tisk svůj sama pochovala?

Bohu díky, jest i Čechů dosti, jež jsou chloubou naší národnosti. Oni věrně za svým tiskem stojí, pomáhají v existenčním boji.

A já volám z hloubi srdce svého: "Chraň nás Pán Bůh ode všeho zlého, chraň tisk česko-katolický zde, na zcestí on duši nesvede!"

skrz na skrz ženou a její filosofie byla příliš jednoduchá a prostá.

Dala se proto do pláče a povídala: "I vždyť já nereptám! To jenom tak někdy člověku přijde. — Děj se vůle Boží, paní Řehořovská je tak trpělivá a čeká léta, budu

čekat i já."

Vít skutečně z pole nepsal a čas rychle utíkal.

Jednou psala slečna Kopfsteinová — omlouvala se matce Vítově a prosila, aby jí sdělili, ať je to již dobré nebo zlé, co se stalo s jejím přítelem. Že již uplynulo několik měsíců od posledního jeho psaní a že s ním jí zapadá celá naděje života i jejího mládí.

"Snad Vám to neřekl," uváděla v dopise, "já však se chci přiznati a přicházím k Vám jako pokorná prosebnice. Máme se s Vitem rádi, sám osud nás svedl a měli jsme nejkrásnější plány. Chtěla jsem Vás již dříve prositi, abyste nebránili Vítově lásce, teď mne dohnala úzkost, abych Vám psala jinak. Napište mi, pro všechno na světě, co se s ním stalo. Nevěřím, že by na mne zapomněl a lekárně se, zda neumřel anebo nepadl."

Paní Kremrová se useдавě rozplakala. Jak by nevěděla o jeho lásce?

O — Vít byl dobrým synem a neměl před svou matkou tajnosti.

Byla již dávno do jeho románku zasvěcena a byt' z počátku poněkud žárlila a nemohla se jaksi usmířit, že se našla jiná, která jí syna odluzuje, přece se jako se vším i s tím smířila.

Paní Kremrová byla již taková. Ať se stalo cokoli a ať se to dotýkalo i jejích dětí, bylo jí všechno vhod a rychle se tomu přizpůsobovala.

Tak i s láskou Víta. Necht' je děvče ze vznešené rodiny, má-li Víta rádo — děj se vůle Boží.

Teď se jednalo jen o jedno; aby se Vít vrátil! Návštěvou Dittrichových celá rodina Kremrova i paní Řehořovská oživila.

Kremr měl plno starostí, aby jim našel vhodný letní byt a Radmila se na Danielu tak těšila, jakoby se proměnila v mladičku dívku. A když všichni přijeli a uviděla Dášu proměněnou v pečlivou matku, nemohla ani promluvit. — Její vrozená touha po dětech a láska k nim zbavila ji na chvíli sebevlády.

Dittrichovy děti byly sice již větší, ale holčička uchvacovala

svou roztomilostí a švitořivou dětstostí. Hošík si počínal jako malý gentleman a přece nebyl protivně přemoudřelý, jak se někdy stává.

Radmila si nevšímalá mnoho ani doktora, ani Dášu, nejvíce se věnovala dětem.

Brala Slávičku za ruku a vedla ji hned podívat se na mladé králičky, které měli na zahradě v kleci.

Také měli hrdličku s černým páskem kolem krčku a Radmila jim hned vypravovala legendu, jak hrdlička musela kolíbat Ježíška.

Dáša byla velice dojata vzhledem své zestárlé maminky, které tak podivně slušely veliké okuláři.

Vypadala v nich ještě vznešeneji než kdysi a byt' její byt' zstával pouze z prostého, jediného pokoje, a její domácí šaty byly z laciného odřeného sametu, přece byl doktor Dittrich okouzlen noblesou, kterou její zevnějšek vykazoval. Daniela tím v jeho očích nesmírně získala.

Poznal, ač o svém původu mluvila jen málo, že nepřeháněla, ani nelhal.

Děti byly hned všim nadšeny. Neměly dříve příbuzných, nebo se s nimi nestýkaly.

Hlavně pak neměly žádné babičky a tu byly dvě a pan tajemník - jak pak by mu říkaly?

Slávka byla hned hotova s odvázným předsevzetím. Budou mu říkat dědečku, když jsou tu dvě babičky a ta hodná slečna, jež je vodila po zahradě, nabídla jim, aby jí říkaly teto.

Tak tu brzo zdomácněly a že najatý byt byl nedaleko, pobývaly tu více než doma.

Doktor Dittrich byl nadšen okolím a mírem, který tu v té válečné době panoval. Po ulicích sice chodili vojáci, vystěhovalci a invalidé, což zřetelně připomínalo válku, ale v lesích, na polích a zahradách bylo přímo svato.

Po všech starostech a útrapě posledních let, po měsících vazby a rozčilování, působilo to vše na něj jako vlažná koupel.

Lehal na Kremrově zahradě, —

míval ruce za hlavou a snil s otevřenýma očima. O — kdybyste věděli, o čem snil!

Tajemník Kremr byl mu od prvé chvíle sympatický, ač o něm ještě mnoho nevěděl. Daniela nebyla ženou, která by mu po celé dny vyprávěla o lidech, jichž neznal.

Často uměla dlouho mlčet a mluvila s ním jen více o jeho zájmech, zhusta častěji, než o svých vlastních.

Ted' však mu všelicos o těchto dobrých lidech vypravovala a s jejich poměry ho seznamovala.

Kremr se k doktorovi netlačil. Promluvil s ním z počátku jen zdvořile a vřele, jak se na hostitele slušelo. Požádal, aby vzali zavděk jeho zahradou, která už po léta jest zdrojem jeho péče a radosti.

Teprve po nějakém čase mluvili spolu déle a důvěrněji. Doktor byl překvapen inteligencí a směrlostí Kremrových myšlenek, ptal se ho trochu na minulost a dozvěděl se, že tajemník studoval práva, pro politickou nespolehlivost byl však všeho zbaven a vržen v ta místa, kde se dnes nachází.

Doktor v něm poznal rázného a zaujatého vlastence a brzy se bavili jako dva staří známí.

Dvakrát za tu dobu přijeli za doktorem dva páni z Prahy. Seděli s ním v besídce, když přišli zadem od vlaku, na ulici se neukazovali a zase tak odešli.

Doktor pak něco napověděl Kremrovi, čímž mnoho u něho získal a tajemník neobvyklou důvěrou se cítil velmi poctěn. Vždyť tolik důvěry věru neočekával.

Sedávali pak spolu v besídce a byli zabráněni v tajemný a tichý rozhovor.

Daniela se věnovala matce. — Soucítne na ni hleděla, prokazující jí velikou pozornost. To již nebyla ta chladná Dáša, jež měla kdysi oči a smysly jen pro Konstantinu.

Pro Konstantinu?

Bože, měla kdysi nějakého Konstantina, pro kterého ji tak strašně bolelo srdce?

Dnes již jí to přicházelo, jako by si přečetla takový román, - nebo kdesi viděla takové divadlo.

Totéž povídala jednou Radmile, když šly spolu na maliny. Bylo druhou přirozeností Radmily chodit na maliny a tlačiti z nich šťávu, sbírat to lesní ovoce a prodávati za léta celé dny v lesích.

"Verunin klín" byl ještě tím, čím kdysi, jenom, že mlází u jeho ovruby vzrostlo ve vysoký les a tam, co stály staleté smrky a jedle, vzrůstala rok od roku větší mýtina.

Malení však, jež pokrývalo skalnatý svah a průložinu na samém hřbetu lesnatého kopce, bylo stejné jako před léty. Od nepaměti už tam porůstalo zvětralé balvany.

Staré pruty přes zimu odumřely a z jara vypučely nové; loňské nesly čerstvé žvance červených malin zatím, co předloňské ležely a tlely, hnojíce je současně svým práchnivěním.

Letošní pruty se vesele vypínaly z houštiny k modrému nebi a čekaly na příští svou plodnost. — Bylo to zobrazením věčnosti - stále nové pokračování a nehynoucí život.

Radmile se tak nejednalo o bohatou sklizeň, jako o pobyt pod širým nebem, a šumění borovic a jedlí.

Chodila sem rok jak rok. Zde také spaly její sny, bolesti a nekonečné, věrné a úmorné čekání. Toho dne tam prodlévaly s Danielou a dětmi.

Bořivoj se Slávkou byli nadšeni spoustami malin, které doposud vidaly pouze na trzích v ošátkách a koších.

Dnes je mohli vlastnoručně trhat a jísti a ještě jim teta slibovala, že jim doma dá na ně smetanu.

A bylo zde tolik věcí k vidění, které jim byly úplně nové a vzácné. Tak zejména ohromné mraveniště u paty košaté borovice, z něhož se pilní malí pracovníci rozbíhali na všechny strany a měli celé vyšlapané silnice. Ten vlekl štěpinu uschlého jehličí — tam jich několik táhlo mrtvou mou-

chu; Bořivoj u toho seděl na bobku a drobil jim z kapsy bílý vdoleček.

Slávička objevila zlatého střevlíka, jemuž se krovky třpytily jako měděné, měl dlouhé nohy a utíkal co mohl.

Tisícera krása tu byla, kterou pražské děti ještě nikdy neviděly.

Daniela se obávala, aby je tu neuštkla zmiže, Radmila ji však ujišťovala, že se tu není čeho bát, že tu za ta léta, která tu maliny sbírá ještě hada neviděla a také od nikoho neslyšela, že by tu zmiži byl spatřil.

Šel kolem hajný. Měl opršený zelený klobouk a pušku na ramenně. Děti si šeptaly, že tak asi vypadal Krakonoš, o němž mají několik zajímavých knížek.

Dáša mu dala na pivo a tázala se ho, nejsou-li tu hadi a nemusí-li se báti o děti.

Ochotně vysvětloval, že se tu zmiže nezdržují, — prý tu není v blízkosti voda a tam kde se nemohou zmiže pohodlně napojit, se nevyskytují.

"To támhle dole, na pláně, — tam už je jináč," dokládal, "jednou mě tam uštkla do nohy."

"A neumřel jste?" vyhrkla malá Slávka, všecka polekáná.

Bořivoj se jí zasmál, šťouchl ji loktem a moudře ji poučoval: "Ty hloupá, to by tu s námi nemluvili!"

Hajný pak vyprávěl, že si ránu sám operoval, nožem ji rozřízl a nalil do ní alkoholu, — potom že támhle ve vsi zašel do hospody a správně se napil, což prý je nejlepším lékem proti hadímu uštknutí.

Obě dámy se smály a s prostičkým tímto mužem dobře se bavily. —

Děti rokovaly o něm ještě hodně dlouho. Bořivoj se zajímal, co asi po celé dny v lesích dělá a Slávička byla zvědavá, má-li jaké dětičky a kam chodí do školy, — když zůstávají tak hluboko v lesích.

Radmila je poučovala, že hajný má už vnoučátka, kterým tatínka ve válce zabili a těm, že nevdá, musejí-li chodit daleko do školy, prý se cestou baví s veverkami a

kukačkou, na kterou všechny děti rády volají.

"Také jsem volávala na kukačku," povídala více Dáša než dětem, "a když Alex odejel, doptávala jsem se jí hned prvního dne, zdali se mi brzo vrátí". Radmila se usmála a její drobný obličej vzal na se trpný výraz. "Jak jsem se těšila, když mi zakukala jedenkrát. Věřila jsem, že uhodne a že má nějakou věšteckou moc. — A zatím, kolik let již uplynulo, co by toho již nakukala a můj Alex se nevrátil!"

"A ani se nevrátí, Radmilo," — pravila Daniela tklivě, "marně čekáš!"

Smutek spadl mezi zelené listy, jako by se slunce schovalo a soumrak se snesl do kmenů a pod koruny stromů.

Na chvíli zavládlo ticho. Radmilu přepadla úrava. Najednou poznala, že sbírat ty maliny po jedné a čekat, až se jimi konev naplní, je úmorné. Malátně spustila ruce vedle těla.

A s výčitkou pohlédlo na Dášu a v jejích očích jevila se slova: "Proč mi to povídáš? Ach, proč jsme o tuto věčně nedokončenou otázku zavádily!"

Daniela jí porozuměla. Přistoupila k ní blíže a pohládila ji po lících.

"Vím, že to nerada slyšíš, Raduško", omlouvala se jí, "ale to víš, Alex byl můj bratr a i mne to bolí, když —"

"Neříkej, že byl", Radmila ji přerušila. "Mluv v přítomném čase. Alex je tvůj bratr, vím to, že dosud žije!" pravila Radka s umíněností, která již přestávala býti vírou a stávala se chorobou.

"Radmilo, buď rozumná," domlouvala jí Daniela s podivným výrazem, "pověz, kde by musel žít, aby nemohl psát! Za léta a léta — vždyť je to naprosto nemožné! A jaký by to byl charakter, kdyby žil, tobě nepsal, matku opustil, na tebe zapomněl a od nás ode všech se odvrátil?"

"To ne — Dášo! — Nemůže prostě psát! Něco zvláštního se s ním stalo, snad je v otroctví — snad v žaláři!"

"Jsi velmi romantická, Radmilo!" Daniela pokračovala. "Život je střízlivý a smrt je přirozeností člověka. Věř mi, že Alex zahynul. Umřel prostě a skonáváje, na tebe vzpomínal. Což to není lepší útěchou, než stálé hrozné pochybnosti a tápání? Ne, Alex tě nezradil, — nezapomněl na tebe a povinnosti k matce, rovněž ne na sliby, jež mně skládal před otcovým obrazem. Chtěl přece spasit mne a očistit otcovu čest! Přej mu proto mír, který přináší smrt, — vzhop se k životu a kdyby se ti něco hodilo, proveď se! Musím ti říci, že je to posláním ženy, že se mnohem radostněji žije ve dvou a že děti jsou —"

"Nerad' mně k takové zpronevěře, Dášo!" zvolala Radmila divně popuzena a posledními slovy jako udeřená, "slíbila jsem, že mu zůstanu věrná a slib také dodržím. A věř mně, Dášo, odumřela jsem již všemu a nedovedla bych jiného milovat! neuměla bych se k němu jako žena chovat! Pro mne bylo pouze Alex a nikdo jiný na světě! A zvykla jsem již své samoty a svému osudu — vždyť ostatně není nejkrutější. Kolik starých panen žije v osamělosti a nemají ani rodičů a ani vzpomínek."

"Rodiče stále nebudou." Daniela nedala se přemluvit. "Jsou starší a jest údělem života, že je jednou pochováme. Jinak to ani býti nemůže, Radmilo. — Staří musí ustoupiti mladým — to jest zákon všeho života na světě a snad i na ostatních planetách."

"Zbudou mně však vzpomínky. Vím, že byl kdosi, který mne vroucně miloval," pravila Radmila zasněně. "A umřel-li přece, pak jistě na věčnosti na mne čeká. Což by to mohlo být, Dášo, uznej sama, aby taková veliká láska a vznešená duše zanikla zároveň se zmírajícím tělem?"

"Tvá víra je veliká, Raduško, — ale uznej také, že člověk pokud žije, má právo na život a nechce jenom přelud, který nás ve snu mátožně navštěvuje. Jistě každý touží po teplé krvi, po fyzickém srdci a po objetí, které by ho drtilo silou svalů. Pro celý život ti

nevystačí sny a unaví tě věčně badání v neznámu. I okulisté a spiritisté se jednou svou čaroudou unaví. A pak, Radmilo, každá žena má právo na mateřství a jen nepřirozené pudy odvádějí ženu od toho nejposvátnějšího poslání.

V zracích Daniely zjevilo se zvláštní modravé světlo, které celou její tvář ozářilo novou krásou.

Bylo to jako záblesk dosud nepřiznaného tajemství. Všecek zevnějšek Radmily naplnil se v té chvíli zjevným smutkem, s nímž dřívejší porovnání se nemohl.

"To mi nepřipomínej, Dášenko," pravila se slzami ve hlase, "neboť jednoho nikdy nepřestanu želeť! Ach, proč nám tehdy nenapadlo, abychom se s Alexem vzali? Proč mně nenabídl, abychom se dali oddat?"

Malomyslnost, která se zmocnila Radmily, zafezávala se až do srdce. Marná touha a prázdnota života, již se nikdy nechlubila, vykřikla z ní jako proud, jemuž byl násilně uzavírán průchod. Stála s rukama vedle těla a zakalenýma očima hleděla do prázdna.

Daniela si předsevzala, že se jí dnes svěří. Chtěla to Radmile sdělit dříve než matce, protože věděla, že paní Rehořovská v povídavosti svého stáří a v dětské sdílnosti poví to okamžitě u Kremrů.

Zatím to tajemství měla Daniela jenom pro sebe — nevěděl o něm ani doktor Dittrich, neboť se bála, že je nepřívítá s takovou radostí, jaké bylo hodno.

Měl přece už své děti a kdo mu zatím za to ručí, že nebude to vlastní srdci Daniely bližší, než ony dvě po nebožce?

Radmila by to pochopila, kdyby — —

Ne — dnes jí to přece jen svěřiti nemůže. — Jindy snad, — ale dnes ne!

"Život bez dítěte je pro ženu příliš prázdný a pustý", povídala Radmila, berouc hrneček a pouštějíc se znovu do sbírání. Taková byla vždy, to bylo hlavním rysem její povahy.

Roztrpčená a naříkající jen chvílemi, hned však znovu odezdáná, trpělivá a čekající.

"Až rodiče zemrou a nevrátí-li se ani Vít, pak zůstanu bezcenná a bezvýznamná. Bude to pak jedno, zemru-li již letos nebo za třicet let."

"Nemluv tak, Radmilo, kdo chce konati dobré, není neužitečný."

Tato slova nepravila Daniela z přesvědčení a proto vyzněla na prázdno.

Samá ještě před rokem měla takové názory a pod jejich tíhou často klesala. Chápala tedy Radmilu až příliš dobře.

Obě se odmlčely.

Nad jejich hlavami hvízdal kos a jeho píseň zapadala tklivě do jejich mlčení.

Borovice, které tu mezi balvany ojedinele rostly, šuměly v lehkém vánku a jako by si šeptaly, tak se chvílemi nakláněly sotva znatelně k sobě.

Jak svítilo žhavé slunce na jejich kmeny, stékala pryskyřice a silně zaváněla kadidlem.

Svaté ticho, které v těch časně odpoledních hodinách nad lesní tišinou podřimovalo, bralo nádech divné tesknosti. Kdyby tu dlel někdo sám, snad by ho přepadla tisnivá bázeň.

Radmila teď sbírala červené plody s překotným chvatem, jako by chtěla dohoniti, co prve promeškala. Při tom se ponořila ve své myšlenky a vzpomínky a teprve po veliké chvíli se ohlédla, kde Daniela mešká a jako by si vše rozmyslila, pravila jí důvěrně:

"Dítě mi schází a chtěla bych je mít. Kdybych tak našla sirotka, o kterého se nikdo nestará a k němuž nemá nikdo vztahů ani nároků, pak bych si nestěžovala. Zaslíbila bych mu celý život a byla bych spokojena. Nikdy bych ne reptala, že se život zachoval ke mně špatně, na Alexe bych vzpomínala snad i bez bolesti. Vždyť ta naše láska byla tak krásná — kolika ženám je souzeno, aby měly tak něžné a vážné vzpomínky?" — —

Při těch slovech si stáhla bílý šáteček, jež měla na hlavě, hlouběji do čela a dala se znovu do horlivého sbírání.

Daniela neodpovídala.

Jako v matném světle živila bratrův obrázek a být se mnoho a mnoho pobízela, aby na Alexe modlitbami i něhou vzpomínala, přistihla se často, že si někdy celé dny již na něj nevzpomene, ba, že se jí i jeho podoba ztrácí.

Ted' si ho připamatovala násilně, krásného, zdravím a mužností bujícího, usměvavého a nadšeného a zazdalo se jí, že by mu měla přímo vyčítat!

"Vidiš, hochu, co jsi ztratil! Kolik mužů nalezlo tak oddanou a věrnou dívku? A tys od ní odešel, tys ji opustil — abys — —"

To bylo také jednou bolestnou kapitolou životního drama Daniely, "vždyť odešel a obětoval se pro ni. — — —"

Bože, jak je člověk ubohý a malý — nač spoléhá a na čem staví stavbu svého štěstí! Jak je bídný, že neví, co je důležitým kvádrem a co pouhou slámou, jež shoří a zanikne!

Příběhy dětí.

Nasytily se již malinami a objevily v podrostu modré borůvky. Nesly je matince na dlaních, které byly potřísněny černou šťávou. Však i zástěrka a kolena nesly jich patrnou stopu.

Jejich švitořením se rozléto pýří vzpomínek a úvah. Radmila, jako by se nenapolykala slaných slz, brala od nich po špetkách borůvky a jim pro radost si na nich pochutnávala.

Daniela v duchu obdivovala kolik má trpělivosti, nahlas však neřekla ničeho. Byla ráda, že přišlo zas něco přítomného a zanikly mátohy minula. — —

(Pokračování.)

Serie tří. Domácí pán provádí hosta bytem. V pánském pokoji má zavěšeny tři obrazy. — "Co představují?" odpovídá na otázku hostovu. "Velký požár Chicaga, potopení Titanicu a mé zasnoubení."

Zdravotní. Pacient: "Pane doktore, když třepu hlavou, tak mě začne bolet." — Lékař: "Tak proč s ní třepete, to je přece úplně zbytečné." Pacient: "Ale jakpak poznám, že mě bolí?"

RODINA LIPKOVA

Napsal A. B. Šťastný.

Kvido upřímně doznal, že se mu veselý život mladých studentů a umělců náhle zalíbil, pivo mu zachutnalo a k cigaretám už necítil odpor. A těšil se na příští schůzku s Adolfem. Na dnešek byla společnost bouřlivější, rozjařenější - Adolf pil mnoho a také mnoho kouřil. Avšak již cestou k domovu pocíťoval nepříjemné následky.

"Po včerejšku byl bych tak brzy nešel nikam s Adolfem. Zprotivilo se mi takové užívání světa!" řekl upřímně.

"Až bys však byl zapomněl na následky, byl bys zase zatoužil po společnosti!" byla jista Matylda.

Zakýval hlavou. "Nepochybně!" řekl tiše. "Je to příliš svůdné. Štěstí, že jsem byl teprve v začátcích a že jsi mi dnes tak laskavě promluvila do duše. Teď už odolám. Adolf mne už nikom nedostane, i kdybych se měl s ním rozejít!"

"A nebojíš se, že by ses pak musil rozejít snad i s jeho sestrou?" překvapila jej Matylda otázkou, a pátravě zadívala se mu do obličeje.

Začervenal se. "Matyldo - nerozumím ti —" řekl pln rozpaků.

"Kvido - ty máš tajemství!"

"Já? Prosím tě, jaké tajemství?"

"Kvido, byl jsi včera dopoledne v přednáškách?"

Trhl sebou a sklopil oči.

"Nebyl jsem," přiznal se tichým hlasem. "Ale nezameškal jsem tím ničeho," omlouval sebe.

"A proč jsi nešel?"

"Proč? Inu — protože —" marně hledal výmluvu.

"Protože jsi měl dostaveníčko! - Se slečnou Cetlerovou! Víš všechno, Kvido! Mrázková tě viděla v parku!"

"Jak bych nesměl chvíli jít s dívkou!" vyhrkl Kvido.

"Ovšem, toho by ti nikdo nezazlíval! Je však nápadné, že jsi se

setkal se slečnou Annou právě v dobu, kdy jsi úmyslně nešel do přednášek! Pověz mi, Kvido: neměli jste tu schůzku umluvenou? - Sestře se můžeš svěřit!"

Kvido se rozmyšlel. "Nuže", ozval se konečně, "povím ti pravdu. Věděl jsem, že tam slečna Anna přijde!"

"Tys ji vyzval?"

"Nikoli, ona sama!"

"Ona?" užasla Matylda a zasmušila se. "Dívka tak vzdělaná, tak přísně doma držená! Nezarází tě to, Kvido?"

"A proč?"

"Inu, myslím si, že by se dívka, dbalá své pověsti, něčeho takového nikdy neměla dopustit!"

"Vždyť to byla schůzka čistě přátelská! Mluvili jsme spolu jako bratr se sestrou. Vyprávěla mi o svém životě, svěřila se mi se svými nešťastnými rozpaky, je-li někdo z jejích rodičů přítomen a prosila mne o radu, kterak by se zbavila té ostýchavosti. Nevyznám se v tom ještě; ale slíbil jsem jí, že budu hledati poučení v odborných spisech. A potom jsme se rozhovořili o mém budoucím povolání, které se jí nad jiné líbí. — Přála mi štěstí, abych prý mohl splatit tobě i mamince svůj dluh vděčnosti. To bylo vše!"

"A kterak tě vyzvala ke schůzce? Věděl o ní někdo z jejích rodičů?"

"Nikoli. Svěřila se mi, že se uchýlila k malé lsi, aby ji matka pustila samotnu z domu; vymluvila se, že jde navštívit přítelkyni —"

"To se mi nelíbí!" řekla Matylda přísně. "Já bych se byla nikdy neopovážila maminku takhle podvést!"

"Jsi příliš přísný soudce, Matyldo!" usmál se Kvido. "Myslím, že to není tak hrozné provinění. Sle-

čna Anna jest přece už dost rozumná, aby se jí mohlo dopřáti trochu volnosti!"

"V takové volnosti skrývá se však nebezpečí, a proto chválím každou matku, která drží děti, — zejména dcery, na krátké uzdě. — Nepověděl jsi mi však ještě, kterak jste si umluvili tu schůzku."

"Nuže, abys věděla všechno důkladně: Učil jsem Pepíčka, přišla slečna Anna, nachýlila se ke mně a zašeptala: 'Mohl byste, pane doktore, zítra dopoledne přijít do městského sadu? - Ráda bych se vás na něco otázala.' A já jsem odpověděl, rovněž šeptem, že přijdu. Teď víš všechno od a až do zet."

"A že jsi se nám s tím nesvěřil?"

Kvido sklopil oči.

"Nu — prostě mně nenapadlo, abych se vám o tom zmínil!" řekl po chvíli.

Matylda lehce vzdychla.

"Příští schůzku jste si neumluvili?" zeptala se.

"Přímou ne. Slečna Anna jenom prohlásila, že jsem jí způsobil radost, vyhověv jejímu přání. Ale, abych ničeho nezamlčel - vidíš, Matyldo, jak jsem upřímný! - prohodila několik slov, z nichž jsem mohl vytušiti, že doufá se mnou se zase sejít. Až zase určí schůzku, přijdu; do té doby snad už budu vědět, kterak by se zbavila své ostýchavosti, která ji přepadá v přítomnosti rodičů. A tobě, sestřičko, potom už nezatajím, kdy se mám sejít se slečnou Annou. — Nuže, jsi teď už se mnou spokojena?"

"Nejsem!" řekla Matylda.

Vzhlédl k ní překvapen. "Matyldo, nemám už žádného tajemství — a slibuji ti, že ti již nikdy ničeho nezamlčím!"

"Věřím ti, Kvido, a přece nejsem spokojena - s těmi vašimi schůzkami. Nechci křivditi Anně, - ale zdá se mi, že jí nejsi lhostejný!"

Kvido se začervenál.

"Snad nemyslíš, že se do mne zamilovala?" vyhrkl.

"Na světě je všechno možné. A také by se mohlo stát, že ty bys opětoval její lásku!"

"Já?" zkrkivil Kvido rty. "Kterak

bych se mohl odvážit - jsem chudý - ona dcerou boháče —"

"V tom právě spočívá příčina mé nespokojenosti! — Vyslechni mne, Kvido! Tys ještě nezkušený, snadno bys mohl přilnouti k dívce, která ti tak nepokrytě dává na jevo, že jest jí hovor s tebou milý. A potom byste byli oba nešťastní. Zvyknete jeden druhému - těžko se pak odvyká! A rozejít byste se musili - dříve či později. Ty ještě studuješ, než se domůžeš samostatnosti, uplyne ještě několik let — a Cetlerovi měli by už rádi svou dceru provdání. A slečna Anna se do té doby jistě vdá! — Však jí rodiče už najdou ženicha! S tebou by ovšem nikdy nepočítali, třebaš budeš jednou doktorem! Jsi z chudé rodiny, a bohatství ráno se druží zase jen k bohatství!"

"Čeho ty se hned domýšlíš, Matyldo!" durdil se Kvido. "Na lásku nepomyslel jsem ani já a slečna Anna jistě také ne!"

"Ale mohlo by k ní dojít! A potom by vznikly jenom mrzutosti a vy oba byste pozbyli duševního klidu! Radím ti, upřímně, Kvido: nescházej se již se slečnou Annou! Nerada bych, abys někdy litoval, že jsi nedbal mé dobře míněné rady!"

"Nuže - ač neshledávám žádného nebezpečí - vyhovím tvému přání!" prohlásil posléze Kvido, a z prsou mu vyklouzl lehký vzdech. "Vyzve-li mne slečna Anna zase ke schůzce, prostě odřeknu. Snad by bylo nejlépe, kdybych k Cetlerovým vůbec přestal docházet!"

"Toho nečín, Kvido!" domlouvala mu sestra. "Pozbyl bys pěkného příjmu, musíme počítati s každým haléřem - ostatně manželé Cetlerovi jsou hodní lidé, kteří nezasluhují, abys tak náhle opustil jejich studentika!"

"Snadno najdou náhradu za mne!"

"Pepíček však ti už zvykl, má tě rád, za tvé pomoci v učení prospívá - kdož ví, jestli by nový domácí učitel měl tolik trpělivosti a vytrvalosti jako ty!"

"Přilíš mi lichotíš, Matyldo!"

"Povídám jenom pravdu! - Jest

málo tak svědomitých domácích učitelů. - Kvido, vid', že se nezbavíš hodiny u Cetlerů?"

"Bojím se, aby mne Adolf zase nesvedl, čehož se možno uvarovati, když se s ním nebudu tak často stýkati."

"Sám nevěříš, co povídáš! Nevymlouvej se na Adolfa! Mluví z tebe mladický, měla bych spíše říci: dětinský vzdor! Když nechtějí, abych se scházel se slečnou Annou, přestanu k Cetlerovým vůbec chodit! Že jsem uhodla, Kvido?"

A když bratr neodpovídal, vzala jej za ruku a řekla vroucně: — "Věř mi, Kvido, že mám na zřeteli jenom tvoje blaho, tvoje štěstí! Kdybych v tom, před čím tě varuji, shledávala tvůj budoucí prospěch, nikdy bych tě nezrážela! - Slíbil jsi mi, že odoláš lákání Adolfovu a já ti věřím, že slibu dostojíš. Přislib mi tedy ještě, že budeš i nadále docházeti k Cetlerovým, ovšem jen za svou povinnost a že se nedáš strhnouti k nějaké nepředloženosti, která by tobě ztrpčila život. Pomyšlení na vytknutý cíl a také na nás bude ti nejlepší štítem. Vid', že mi to slíbíš, Kvido?"

"Kdož by tobě mohl něco odříci!" zvolal Kvido s pohnutím; - a přemožen citem objal sestru.

Něžně jej políbila na čelo.

"Teď jsem zase spokojena a mamince se odlehčí."

Když přišla paní Lipková z trhu a užívala své děti usmívající se, vyjasnil se její zachmuřený obličej.

"Maminko, byl jsem na bludné cestě," ozval se Kvido, "ale Matylda mne od ní odvrátila. Již mi odpustila - prosím tě, odpusť mi také ty!"

Matka jej přivinula k srdci a řekla slzíc: "Dej ti Pán Bůh sílu — žehnej ti, synu můj!"

VIII.

"Pane doktore, neviděl jste dnes našeho Adolfa?"

Tak otázala se paní Cetlerová, když Kvido jednoho dne zase přišel, aby učil nejmladšího synka pekařova.

Kvidovi neušlo, že paní jest ne-

obyčejně rozčilená a její oči že jeví stopy prolitých slz.

"Neviděl, milostpaní," odpověděl.

"Četl jste dnešní noviny?" — chvatně pronesla paní Cetlerová druhou otázku.

"My novin neodbíráme, milostpaní. - Matka si je vypůjčuje od sousedky obyčejně až večer. Dnes však jich ani už nebudeme mít, neboť sousedka chystá se na ztřešší stěhování."

(Stěhovala se Vaňková, jež dostala neočekávané výpověď. Domovnice tvrdila, že byt přeplatil nový nájemník; Vaňková však byla přesvědčena, že ji vystrnadila Mrázková, ač tato žena od smrti svého nešťastného jedináčka stala se nápadně mírnější.)

Paní Cetlerová přetřela si oči dlaní.

"Pane doktore, dejte Pepíčkovi zatím vypracovat nějaký úkol, a potom přijďte do salonu."

Kvido se uklonil. Za chvíli již seděl naproti paní Cetlerové ve skvostně zařízeném pokoji.

"Přečtete si tohle, pane doktore!" stísněným hlasem promluvila paní Cetlerová, podala mu noviny a ukázala na drobnou lokálku, jež byla zaškrtnuta tužkou.

Kvido četl s ustrnutím:

Urazil strážníka. Ke třetí hodině noční táhla Myslíkovou ulicí rozjařená společnost mladých pánů. Když policejní strážník napomenul hlouček, aby nerušil nočního klidu, dopustil se jeden z pánů urážky strážníka i byl předveden na policejní komisařství, odkud byl propuštěn, když se legitimoval jako akademický malíř Adolf Cetler. Trapný případ bude mít soudní dohru.

Kvido zdvihl ubledlý obličej, - paní Cetlerová hlasitě zaplakala.

"Pěkné radosti jsme se dočkali na svém synoví!" zvolala žalostně. . . .

Kvido nevěděl, co říci, kterák ubohou paní potěšiti.

"Tolik jsme si na něm zakládali, tolik na něj věnovali - a on nám způsobí takovou hanbu!" stýskala si paní. "Z našich rodin nikdo nebyl trestán - a teď přijde Adolf

před soud a jistě bude odsouzen! Bože, ta hanba, ta ostuda!"

"Milostpaní, snad to ještě dobře dopadne!" zmohl se konečně Kvido na slova útěchy. "Nepříčetnost —"

"Jen to nazvete pravým jménem, pane doktore! Opilost! Ano, náš syn se poslední dobou spustil! Přichází domů opilý - a nic nepomáhají moje domluvy, ani moje prosby. Přerostl nám už přes hlavu - a tím je vinen jenom tatínek. Ve všem mu ponechává volnost, ujímá se ho - zkrátka, svou dobrotou jej zkazil! Není na tom dost, že máme syna marnotratníka, opilce - ještě jej čeká vězení!"

"Milostpaní, snad jej soud osvobodí, bera zřetel na polehčující okolnosti; anebo vyměří mu peněžitou pokutu."

"Trest jako trest - vždycky je to snižující! A jeho jméno už bylo v novinách - tolik lidí to četlo. — Bože, Bože, jak jsem nešťastná!"

"A což Adolf?" byl by rád věděl Kvido.

"Ten nezdrárník? Domů vůbec nepřišel — nevíme o něm! Tatínek nás děsí, že si snad něco udělal, od rána jej shání, a domovník i domovnice jej také hledají. Až dosud nenašli nejmenší stopy. Ke všemu ještě tohle soužení! Anna je také vyděšena, pořád pláče."

V tom bylo slyšeti kvapné, těžké kroky a hlasité oddechování.

"Můj muž!" zvolala žena polohlasně a rozběhla se ke dveřím.

Do salonu vpadl upocený, těžce dýchající Cetler. Lipky si ani nepovšimnul.

"Nešťastný hoch - pořád ještě nic!" zabědoval a klesl do křesla.

Teprv nyní zpozoroval, že nejsou sami.

"Vy už víte, pane doktore? Co tomu říkáte?"

"Že jest mi upřímně líto neštěstí, které vás stihlo —"

"Ano, je to neštěstí!" zvolala paní. "Horší než mnohé jiné. Náš syn byl zatčen — přijde před soud —"

"Mluvíš pořád jedno a totéž!" rozhorlil se pekař. "Už jsem ti povídal, že to s tím zatčením není

tak zlé! Adolf přece nebyl zatčen, v novinách stojí, že byl jenom předveden - v tom je veliký rozdíl! A že jej čeká soud? Zaplatím za něho pokutu a tím bude věc vyřízena! Byl jsem již u advokáta, jest ochoten Adolfa hájiti, dobře prý to dopadne - ujistil mne. Na to již tedy vůbec ani nemyslím. - Horší však je, že o Adolfovi dosud nikdo neví! Byl jsem již u mnohých jeho známých, hostince i kavárny jsem proběhl, všude jsem se po něm sháněl - ale Adolf jakoby do vody zapadl. Věřte mi, pane doktore, že tahle starost mne nejvíce trápí! Což kdyby měl Adolf pošetilý nápad a něco si udělal?"

"Něco takového Adolf jistě neprovede!" utěšoval jej Lipka. "Jak já Adolfa znám, lpí příliš na životě, je rád na světě."

"Neříkala jsem ti to také já?" zvolala paní Cetlerová. "Ty však vedeš stále svou a člověka zbytečně děsíš!"

"Což ty - tobě by bylo dokonce snad lhostejno, kdyby se mu něco stalo!" ve svém vzrušení podezřívá pekař manželku.

"Ještě řekni, že bych byla přímo ráda, kdybych jej viděla mrtvého!" hněvala se paní Cetlerová. "Což není tak dobře můj syn jako tvůj?"

"Neříkám, že jej snad nemáš ráda! Ale co jsi se na něj už nahubovala! Samé domluvy, samé výčitky!"

"A měla jsem jej snad chválit, nebo dokonce jej povzbuzovat? - Láska k dětem neprojevuje se tím, že se jim ve všem nadržuje, všechno dovoluje, všechno promíjí - jako činil jsi ty! Tvoje dobrota, tvoje shovívavost více mu uškodila než moje napominání. Kdybys byl býval na něho přísnější, mohli jsme zůstat ušetřeni hanby, starostí a strachu!"

"Na konec se to sveze všechno na mne!" zlobil se pekař. "Já jsem ho zkazil, já jsem tím vinen! Ženo, s tím mne už nezlob!"

Trapně působil na Kvidona tento domácí výstup, vyvolaný jedině strachem o Adolfa. Vstal, omluvil se, že musí dohlédnouti na

Pepička, a odešel ke svému žákovi.

Dnešní vyučování nestálo za mnoho. Chlapec byl roztržitý, vyděšený - Kvido také dlel duchem jinde než u své povinnosti. Oddechl si, když byla hodina ukončena a když mohl odejti.

Cestou myslil stále na Adolfa a jeho nešťastné rodiče. - Chápal vzrušení paní Cetlerové. Žena, tak přísně dbalá neposkvrněnosti rodinného jména - a syn se dopustí takového poblouznění! Chápal také obavy pekařovy, avšak nesdílel jich. Adolf si neublíží - má se příliš rád.

Nešťastný Adolf! Co způsobil svou náklonností k veselému životu! Proč jenom neuposlechl upřímně míněné rady svého přítele!

Kvido už dávno přestal mu býti druhem v jeho nezřízených zábavách. Když jej Adolf zase a zase vybízel, aby šel s ním, mladý Lipka vždycky rozhodně odepřel, maje na paměti svůj slib, daný sestře i matce. Pověděl také Adolfovi, proč odmítá a domlouval mu, aby se ve svých požitcích mírnil.

Adolf však se mu vysmál. Dnes jistě na to vzpomíná, jistě lituje, že neuposlechl rady přítele!

Sestra Adolfova byla přec jen rozumnější. Když jednou zase vybídla Kvidona ke schůzce, prohlásil, že nepříjde, že jest nyní velice zaneprázdněn. Zadívala se na něho překvapena - avšak již nikdy jej neobtěžovala a také se na něho nehněvala.

Dnes jest již zpola nevěstou. — Prostřednictvím přítele otcova seznámila se s mladým lékařem z dobré rodiny, jenž teprve nedávno zahájil svou praxi. - Doktor Slabecký byl uveden do rodiny Cetlerových, přišel pak častěji — a později zvěděl Kvido od své sestry, která se náhodou setkala s Annou, že dceři pekařově líbí se mladý lékař, že se jí několikrát podařilo promluvit s ním beze svědků - doktor Slabecký už se jí ptal, dostal-li by příznivou odpověď, kdyby se ucházel o její ruku. Matylda byla potěšena tímto sdělením; teď už se naprosto ne-

musí strachovati o svého bratra!

Kterak asi zachová se doktor Slabecký po trapné příhodě Adolfově? - vzpomněl si Kvido. Nepřál by Anně, aby zase byla zklamána ve svých nadějích.

Doma jej čekalo překvapení, jakého by se byl nikdy nenadál.

V kuchyni seděl s paní Lipkovou a její dcerou - Adolf Cetler! Byl bledý, smutný a vypadal o kolik let starší.

"Ty zde, Adolfe?" projevil Kvido svůj úžas.

Mladý malíř šel mu vstříc a podal mu ruku.

"Nehněvej se, Kvido, že jsem vás přišel obtěžovat!" prosil stísněným hlasem.

"Přišel jste k přátelům, pane Cetlere!" připomněla mu paní Lipková.

"Ovšem", přikývl Kvido. — "Jsi nám vždy vítán. Mohu ti snad něčím prospěti?"

"Mohl bys mi prokázat přátelskou službu. Byl jsi u nás?"

"Právě jdu z hodiny."

"A co říkají doma?"

"Jsou zdrceni, ustrašeni - ani ne tak tvou noční příhodou, jako tvou nevěstností. Hledají tě už celý den — proč nejdeš domů, — proč je necháváš ve strachu? Tvůj otec se děsí, že snad něco vyvedeš. Adolfe, jednáš nehezky, že nejdeš domů!"

"Tam mne nikdo nedostane!" - zařikal se Adolf. "Aspoň ne do té doby, než budu moci dokázat rodičům, že dovedu také žítí spořádaně. Poslal jsem již domů psaní, jímž oznamuji, že si někde najmu skromný byt a že se budu sám živit svou prací."

"Chválím tě za tvůj dobrý úmysl - začít lepší život. Avšak domovu se nevyhýbej - vrať se k rodičům - oni ti odpustí, až seznají, že jsi se konečně umoudřil."

"Mluvíš jako tvoje paní matka i tvoje slečna sestra! Po odeslání dopisu vzpomněl jsem si, že jej pošta doručí až ráno - a já nechci, aby rodiče byli o mně tak dlouho v nejistotě. Šel jsem k tobě - tys nebyl ještě doma - tvoji milí dosud nevěděli o mém provinění - pověděl jsem jim to, se vším jsem

se jim svěřil - jejich rada vyzněla právě tak, jako nyní tvoje. Kvido, prosím tě, jdi ještě jednou k nám, pověz, že jsem u vás, že o mně mohou být beze strachu - ostatní zvědi zítra z dopisu."

"Půjdu k vám, avšak jenom s tebou!" prohlásil Kvido.

Adolf prudce zavrtěl hlavou. — "Tam mne nedostaneš! Dříve nechci přijít rodičům na oči, dokud nebudu hoden jejich odpuštění!"

"Zasluhujete ho už nyní, pane Cetlere!" řekla Matylda s pohnutím. "Věřím, že vaše dobré předsevzetí stane se skutkem. Zajisté nezustanete co do pevné vůle pozadu za svým bratrem!"

Adolf porozuměl této jemné náradce.

"Ještě jsem ani neprosil také vás za odpuštění, že jsem zatáhnul Kvidona na scestí!"

"Nehneváme se již na vás, pane Cetlere! A Kvido bude potěšen, že jeho přítel začne nový život. - Jen se vraťte domů, pane Cetlere!" přemlouvala jej Matylda. "Vaši páni rodiče jsou hodní, mají vás rádi. - Když seznají, že vaše lítost jest upřímná, jistě vám odpustí!"

"Tedy půjdu!" rozhodl se konečně Adolf. Poděkoval Lipkovým za jejich laskavost, rozloučil se s nimi a provázen Kvidonem, odešel. . . .

Cestou vyprávěl příteli, jak se udála trapná noční příhoda.

"Byl jsem opojen alkoholem, - krátce před tím pohádal jsem se s kolegou, jenž šel s námi a stále mi ve všem odporoval; v podráždění osopil jsem se na strážníka - ale hned jsem litoval svého přeháleného výroku. Bylo však již pozdě - musil jsem s ním na komisařství. Zbytek noci jsem proběhl v rozčilení - ráno jsem byl tři hodiny od Prahy - bezúčelně jsem se toulal po okolí. Teprve když ve mně uzrál úmysl, že domů již nepůjdu, že se někde ubytuji a budu se živit prací, vrátil jsem se do Prahy. Zde jsem si koupil noviny — představíš si, jak mi bylo, když jsem četl vyličení své příhody s udáním svého úplného jména! Potom jsem napsal list rodičům - a

konečně jsem si vzpomněl na tebe. A teď se vracím domů - věř mi, Kvido, že už docela beze strachu! Snesu jakékoliv pokárání - zasluhuji toho! - jen když to budu mít už odbyto! Ten soud kdyby už také patřil minulosti!" zatoužil.

"Také se toho dočkáš - a bude zase dobře!" těšil jej Kvido.

Když konečně vkročili do bytu Cetlerových, byla Anna sama doma s Pepíčkem. S pláčem se vrhla bratrovi na prsa a Pepíček chytil jej za ruku.

"Kde je maminka?" zeptal se Adolf.

"Dole v krámě - s tatínkem," odpověděl Pepíček. "Už běžím pro ně", a sotva dořekl, již byl venku.

"Adolfe!" vzlykla Anna. "Kde's byl tak dlouho?"

"Uslyšíš, až přijdou rodiče," odpověděl Adolf temným hlasem. — "Pojď, příteli!" zval medika do salonu.

Anna tam vešla za nimi.

Za chvíli bylo slyšeti hřmotné kroky. Do salonu vrazil pan Cetler, v obličeji jako rak, na čele krupěje potu. Za ním vstoupila ustrašená paní, vedouc za ruku Pepíčka.

"Tatínku!" ozval se Adolf rozechvělým hlasem.

"Mlč!" zakřikl jej otec, chvěje se rozčilením. "Kde jsou ti kluci?" o- brátil se k ubledlé choti. "Přimrzli v pekárně?"

"Vždyť už jdou, tatínku," mírným hlasem odpověděla paní.

Přišli Jan s Václavem - oba v bílých zástěrách. Ustrašeně zadívali se na otce a potom na Adolfa, jenž stál uprostřed pokoje s hlavou sklopenou.

Kvido nakročil ke dveřím.

"Zůstaňte, pane doktore!" zhurta jej vyzval pekař.

Na chvíli zavládlo ticho - jako před bouří. A bouře propukla.

"Darebáku!" zahřměl pekař. —

"Ničemo!" A s pozdviženou pěstí hnul se k Adolfovi.

Anna vykřikla, Pepíček dal se do pláče. Paní Cetlerová zadržela rozlíceného manžela.

"Muži, pamatuj se — tatínku, uklidni se!" prosila jej.

"Nech mne — nech — ať ho

ztrestám — toho nezdárníka — toho ničemu — jenž se mi — za všechno — takhle — odměnil!" — sípěl pekař a červená barva jeho obličeje měnila se ve fialovou.

Kvido se zalekl toho přízraku. Chvatně přistoupil k pekaři.

"Pane Cetlere, prosím vás, odejděte do vedlejšího pokoje — nerozčilujte se!"

Bylo však již pozdě.

Pekař zaúpěl, zavrával, — a kdyby jej byla paní přispěním Kvidonovým nezachytila, byl by se skácel k zemi.

Pozbyl vědomí — jako kus dřeva jej odnesli na pohovku. Paní naříkala, děti hlasitě plakaly, Adolf držel se oběma rukama za hlavu.

"Záchvat mrtvice!" prohlásil Kvido a vzdechl si. "Ať běží někdo honem pro lékaře!"

Poslána služka. — Kvido zatím činil vše, co věděl.

"Tatínku! Můj dobrý tatínku!" tiše naříkal Adolf. "Já jsem ho zabil!"

Matka zahleděla se na něho s bolestnou výčitkou v očích; ale nepromluvila.

"Milostpaní — Adolf si přišel pro odpuštění — vrátil se domů s pevným úmyslem, že začne žítí spřádane —", orodoval Kvido za svého přítele.

"Maminko — odpusť!" zalkal Adolf a zdvihl k ní sepiaté ruce.

"Nešťastné dítě!" zaplakala paní — láska mateřská ukázala se nejmnocnějším citem — paní Cellerová objala slzíčho Adolfa.

"Maminko — jsem zlý — zarmoutil jsem vás — habu jsem vám způsobil — a teď mne stihl takový trest! Jestli ztratím tatínka —"

V tom přišel doktor Slabecký, nastávající ženich Anny.

Kromě Kvidona nikdo si nepovšimnul, že jeho pozdrav byl pronešen nápadně odměřeným tonem. A také zase jenom Kvido postřehl, že lékař krátce utkvěl na Adolfovi pohledem, v němž jevílo se opovržení. Potom se obrátil k paní a dal jí několik otázek, načež požádal všechny, aby odešli.

Kvido nabídl mu svých služeb. Doktor Slabecký jej už znal a jeho

nabídku přijal s němým přikývnutím.

Když konečně vyšel lékař do sousedního pokoje, zeptal se jej Adolf nedomáklavě: "Pane doktore, uzdraví se? Nebudou následky?"

Lékař se obrátil k paní a řekl úsečně: "Na štěstí je to jen lehčí případ! Doufám, že pan Celler bude zase zdrav. Ale, nesmí se rozčilovat!" připomněl s důrazem.

Všichni si oddechli. Paní vroucně děkovala lékaři za jeho přispění. Pohnul ramenoma a řekl: "Konal jsem svou povinnost! Zítřejdu zase. Pan medik je poučen, co se má dělat; bude tak laskav a poví vám to. Ruku libám, milostpaní! Poroučím se!"

Odešel, aniž by byl někomu ruku podal, aniž by byl pronesl slo-

va soustrastného, vřelejšího — jak se slušelo na muže, jenž s rodinou navázal přátelské styky.

Tato nevšímavost těžce se dotkla Anny.

Zajisté jen pro poblouzení Adolfovo chová se tak chladně!

Když konečně Kvido odcházal, provázen upřímnými díky paní Cellerové i Adolfa, vyšla Anna za ním a řekla tiše. "Také já vám děkuji, pane doktore! Děkuji vám za vše, co jste dnes pro nás učinil! Zachoval jste se jako náš nejlepší přítel!"

Podala mu ruku — ucítil vroucí stisknutí.

Rozechvén vzrušujícími příhodami dnešního dne, vracel se mladý Lipka domů.

(Pokračování.)

Mája Nováková:

Pohozený Závoj.

Když se následujícího dne paní Romanová vrátila, našla svoji společnici neobvykle veselou a celou jako zkrásnělou.

"Jak pak jste se tu měly beze mne?" vyptávala se laskavě, hovic si ve svém křesle ve vyhřátém pokoji.

"Smutno nám bylo, milostivá paní," odpovídala Marcela, "hlavně mně."

"Nu, ale nevypadáte právě jako byste se byla trápila," škádčila ji paní Romanová.

Marcela odvrátila zrůžovělý obličej.

"To z radosti, že už jste zady, milostivá paní."

"Mohu tomu věřit? Netoulaly jste se včera, že jste dnes všechny takové veselé?"

Marcela chápajíc žert, přikývla s komickou vážností: — "Strašně jsme užívaly svět, jak jste jen odejela, milostivá paní. Já byla ještě týž den v divadle a dokonce na odpoledním představení a Anči s

Katy včera celé odpoledne v městě."

"Hlásily mi hned, jak jsem přijela, že prý jste jim dala volno. Dobře jste udělala. Chtěla jsem vám to říci, ale zapomněla jsem. Návštěva žádná nepřišla? Božičku, proč se vlastně ptám? Chodí k nám jen Stáňa a tomu jsem to hlásila už týden napřed."

Marcela měla náhle velice na pilno s urovnáváním pokrývky na stole, která, jak se jí zdálo, nebyla v pořádku.

"Pan doktor tu včera byl," ozvala se co možná lhostejně.

Paní Romanová zvedla rychle hlavu.

"Stáňa tu byl? Vždyť přece věděl, že jsem pryč."

"Zapomněl na to. Jinak by samozřejmě nebyl přišel."

"Ale to není možné! Ten chlapec nebohý! V jeho letech mít tak špatnou paměť. A co říkal, když slyšel, že nejsem doma?"

"Křivoval se nad svou pamětí

právě tak jako vy před chvílí, milostivá paní."

"A odešel?" paní Romanová při této lhostejné pronesené otázce zkoumavě upřela zrak na svou společnici. Tato cítila její pohled a v nesnázích obrátila hlavu k oknu. Pojednou jí zasvitlo v očích a zalhala bez rozmýšlení.

"Ano, hned."

"Ovšem, to by nebyl ani on," mávla s úsměvem rukou paní Romanová. Náhle sebou trhla. Domem se rozlehlo ostré, netrpělivé zazvonění.

"Pro Boha, kdo to tak bouří?" mrzela se, "to bude jistě nějaký podomní obchodník. Anča tu není a než ho Katy uslyší, připraví mně o rozum. - Slečno Marcelo, prosím vás, jděte ho odbýt. Nepotřebuji nic."

Marcela ochotně vyskočila a zmizela v chodbě. Skokem se ocitla u dveří a otevřela.

Stanislav, neboť on byl tím netrpělivcem, spatřiv ji, zajásal.

"Někdy člověka milují bozi i když není dobrým pěvcem. Marcelo, holčičko - mně se tolik stýskalo!" A přiraziv za sebou dveře, vztahoval po ní paže.

Uklouzla mu jako lasička a napomínala polekaně: "Stáňo - pro Boha, tiše. - Viděla jsem tě okem právě když se mně milostivá paní ptala, jestli jsi tu včera byl. Řekla jsem, že ano, ale že jsi hned odešel. Nepodřekni se tedy, prosím tě."

"Ha - zapřelas mě jako Petr Krista! To se neobejde bez trestu! Marcelo, drahoušku, aspoň jedinkou hubičku," žádonil pak pokorně, když se mu opět uhnula.

Ale Marcela rozhodně odmítla, třebaže i jí to přišlo za těžko.

"Ne, Stáňo. Milostivá paní by to poznala. Víš přece, jak jsem včera vyhlížela. Spokoj se prozatím s tímto." Poslala mu vzdušný polibek a chvátala k obývacímu pokoji.

Za chvíli po ní vstoupivšího Stanislava vítala jeho matka s hlasitým smíchem.

"Co se to s vámi děje, já vás nepoznávám! Kam se poděl ten svědomitý a ohleduplný Stáňo? -

Dopoledne posíláte gratulaci k svatbě a odpoledne už nevíte, že je. Jindy zvoníte, že sotva slyšíme a dnes, div že jste mi neporouchal ušní bubínek.

"Ach, máti", vzdychl Stáňo, - "není ani jediné návštěvy, abyste mne nevítila výčitkami. Kdy se konečně dočkám změny?"

"Až se polepšíte."

"Což to není nic, když vážím dva dny po sobě tak dalekou cestu v takovém počasí? A nesu vám novinu. Viktor mi psal."

"Něco zvláštního nebo jen tak suše jako má ve zvyku?"

"Tentokrát něco neočekávaného. Přijede před Velikonocemi do Prahy. - Určitý den prý oznámí vám."

"To je opravdu novina", hnula sebou živě paní Romanová. "Věříte, že se už na něho těším? Rok jsem ho neviděla. Poví nám jistě hodně zajímavého. Ale, neměl původně v úmyslu zdržet se tam dva roky?"

"Nedivte se proto, matinko, že když jsem dostal jeho dopis, zapomněl jsem i na Zuzančinu svatbu. Viktor však není tak sdílný, aby hned vyložil svůj plán. Znáte přece jeho "podrobnosti ústně". - Z toho ovšem člověk nezmoudří. Nechme ho až přijede a povězte mi raději, jak je šťastna Zuzanka. Slušel jí svatební závoj?"

"Byla v plášti. Nepotrpí si na tradiční ústroj nevěsty se sáhodlouhým závojem. A jestli je šťastna? Ovšemže. Vdává se ráda, nikdo ji přece nenutil. Nu, Klein je ostatně velmi milý a slušný člověk. Slečno Marcelo - znáte v Podmoklech Kleinovu továrnu na klobouky?"

"Znám . . ." hlesla tázaná. "byla - jsem tam zaměstnána."

Paní Romanová zbledla a vyskočila.

"To byl tedy mladý Klein, co se k vám choval tak drze?"

"Ano - ale oni jsou dva."

"Jak se jmenoval ten dotyčný?"

"Adolf."

Paní Romanová násilně ztlumila svoje rozčilení a převedla řeč na jiný předmět. Marcela i Stáňo bylo však trapně. Domyslili se,

co paní Romanová se snažila zamaskovat zdánlivým uspokojením a klidem.

VIII.

Továrník Klein měl dva syny, málo se od sebe věkem lišící. Oba, starší Adolf i mladší Walter byli zaměstnáni v otcově továrně. Nešťastnou náhodou místo klidného a nevšimavého Waltera byl s Marcelou v kanceláři starší Adolf, lehkomyšlný záletník, který svoji nadvládu chtěl vůči mladé hezké úřednici všestranně využít. Byl arciť ihned odkázán do patřičných mezí a když to jeho bojovnost neusadilo, hledala Marcela jiné místo.

Takto stručně a prostě vypověděla to svojí velitelce jednoho letního večera v Davosu. Netušila ovšem, že se tato s mladým Kleinem, jehož chování tehdy pobouřeně odsuzovala, dostane se do tak blízkého příbuzenství. Nebylo ovšem jisto, zdali právě Adolf stal se mužem její neteře. Paní Romanová mlčela a Marcela nemohla uhadnout, který z obou Kleinů se dal spoutat manželským svazkem. Walter se jí zdál tuze rozvázný k tomuto poměrně rychlému sňatku a Adolf . . . ? Záletníci přece tak neradi pro jednu opouštějí ty druhé.

Ostatně o tom více ani nedumala, neboť její vlastní štěstí záhy ji přeneslo přes trapný dojem, který v ní při poslední Stanislavově návštěvě vyvolala zvláštní shoda okolností.

Její velitelka byla od toho dne sice trochu upjatější, avšak Marcela, dříve myšlenkami stále u Stáňo, ani toho nepozorovala. Život, který dříve za sebou vlekla jako neodpoutatelný řetěz, nabyl teď pro ni smyslu a půvabu. Milovala a byla milována. Měla někoho, pro něhož žila a koho i její pohledy a úsměvy činily šťastným.

Se Stáňou se nemohla tak často scházet, jak by si byli oba přáli. Viděli se sice při každé jeho návštěvě, ale to se museli spokojit jen letnými pohledy. Jen občas, když měla Marcela volnou hodinu pro sebe, sešli se v sa-

dech. . .

Marcelu někdy napadlo, co by asi paní Romanová řekla volbě svého nevlastního syna, ale ztlačila tyto nepokoje, tak jako každou vzpomínku na svoje nevinné loňské dobrodružství.

Minul březen s oficiálním příchodem jara a přiblížila se Květná neděle, den, který měl být ve vile "Zuzaně" mimořádně oslaven. Byla na ni ohlášena návštěva Viktora Romana, který tu noc před ní měl přijeti z Anglie do Prahy.

Paní Romanová se na něho těšila a rovněž Marcela netrpělivě pohlížela v určitý den na hodiny. Ji se arciže nejednalo o Viktora, třebaže byla také zvědavá poznání Stáňova bratra, nýbrž o Stáňu samotného, který měl s ním přijíti.

Znala sice Viktora z fotografie, ale přece byla překvapena, - jak málo jsou si oba bratři podobní, když stanuli před svou druhou matkou.

Viktor byl vyšší Stanislava a zcela odlišných rysů. Jeho tmavé, po straně pěšinkou rozdělené vlasy, neměly nic společného se Stáňovými tmavorusými vlnami, právě tak jako pevný a hloubavý pohled málo se podobal snivým, mírným očím jeho bratra. — Byl bezesporně mužný a imponující, ale nebyl tak hezký a zajisté schopen něžnosti jako Stáňa. — Tak usoudila Marcela, skončivši porovnání.

Jejich vzájemné seznámení odbylo se na obou stranách s lhostejnou zdvořilostí. Po obědě požádala paní Romanová Viktora, aby jí něco vyprávěl a Stanislav si vyprosil, aby mu slečna Janovská směla ukázat v zahradě kvetoucí hyacinty.

Paní Romanová svolila a Marcela se Stáňou klidně a lhostejně se tvářice, vyšli do zahrady. Tam teprve projevíli svou radost nad zdařenou lstí.

"Konečně!" vzdychl radostně Stanislav, když se ocitli v bezpečném úkrytu za besídkou a rozpráhl paže.

"Nezapomeň na ty hyacinty,"

upozorňovala ho potutelně Marcela.

"Krásné jsou, velmi krásné," — chvilil se smíchem Stanislav, až stál k záhonu otočen zády, "až mám strach, aby sem také nepřilákaly máti s Viktorem. — Nu, co je, holčičko —?"

Marcela sebou trhla a rychle se vyprostila z jeho náruče.

"Mohlo by to být, že přijdou za námi. Bojím se nějak toho tvého bratra, vyhlíží tak přísně. Nevím, co by řekl, kdyby věděl, že ty —"

Stanislav se vesele smál.

"Do srdečních záležitostí nemáme práva si vzájemně zasahovat. Mně by bylo také docela lhostejné, kdyby si byl bratr přivezl nějakou chladnokrevnou Angličanku. — Brr, to by byla ledová domácnost!"

Marcela se smála s ním a Viktor byl zapomenut. Za chvíli se vrátili do vily a zastihli paní Romanovou i Viktora ponořeny do živé debaty o poměrech v Anglii. Paní Zuzana byla tam kdysi se svým první mužem na delším zájezdu a od té doby ji všechno zajímalo.

Příchodem Stanislava a Marcely stal se rozhovor povšechnějším. Zúčastnil se ho i Stáňa. Jen Marcela jako jindy se držela skromně stranou.

"Kde bydlíte, Viktore?" tázala se paní Romanová nedbale.

"Mám byt jako dříve v továrně v Holešovicích."

"A zůstanete tam?"

"Přirozeně. Je přece zdarma a mimo to za rok opět v zájmu firmy odjíždím."

Paní Romanová ani hnutím svalů neprozradila, kam směřovaly její otázky.

"Četla jsem v novinách o vašem vynálezu. Je oceňován a vaše jméno nabývá popularity. — Gratuluji vám."

Mladý inženýr se slabounce usmál a uklonil.

"Děkuji, matinko."

Pak se pokračovalo v rozmluvě, do níž byla i Marcela zatahována otázkami Stáňovými nebo její velitelky. Viktor si jí nevšiml. Teprve když se po večeři oba lou-

čili a jejich nevlastní matka je zvala k brzké návštěvě, věnoval delší a pozornější pohled líbeznému zjevu její společnosti.

"Myslím, že vám není smutno, matinko, když máte kolem sebe zosobněné jaro a mládí."

Paní Romanová se usmála, — Marcela se až zapýřila a Stanislav se ozval trochu žárlivě.

"Nemyslíš nic, ale opakuješ, co jsi dnes ráno ode mne slyšel."

Inženýr klidně trhl rameny.

"Je to zvláštní, jak každý autor hájí svůj výrok. Někdy až zapomíná na opatrnost."

"Půjďme," rozhodl krátce Stáňa zpozorovav, že Marcela v rozpacích kloní hlavu. Rozloučili se a odešli.

V pokoji se rozhostilo ticho. — Paní Romanová chvíli chodila sem a tam. Náhle se zastavila před svou společnicí a mlčky jí hleděla do tváře.

"Proč se na mne tak díváte, milostivá paní?" zašeptala Marcela, již začínalo být trapně.

Rty její velitelky protáhl podivný úsměv, který u ní ještě nikdy nespátřila.

"Pátrám, co je na vás tak kouzelného, že všichni muži z mého příbuzenstva klesají vám k nohám."

Marcela pobledla; úsměšek, dýšící z pronesených slov, se jí bolestně dotkl. Bylo snad ve Viktorově lichotce a v Stáňově poněkud ukvapeném zásáhnutí něco tak významného? Může ona za to i za Adolfa Kleina? . . . Odpouštěla paní Romanové, avšak cítila, že v jejich vřelém poměru povstala už tenkrát mezera, která se nyní začala rozšiřovat.

IX.

Přišel červen, suchý a horký. — Doba to, kdy začíná řídnot městská promenáda a venkov oživuje letními hosty. I vila "Zuzana" ošifela. Její majitelka sice letos neodcestovala do lázní, ale přesídlila na venkov do malé rozkošné vesničky na březích Berounky. — Najala si tu malou vilku s vyhlídkou na lesnaté stráně, několik kroků od řeky.

Z... bylo tiché místočko, avšak letním hostům bylo tu veselo. — Sdružovali se a podnikali společné vycházky i koupele v řece.

I paní Romanová proti svému zvyku navázala několik nových známostí. Nejstarší a nejvěrejší bylo přátelství s obyvatelkou sousední vilky, choť velkouzenáře z pražského předměstí.

Paní Svobodová byla dáma resolutní a vytrvalá, čehož bylo důkazem, že ji neodradil ani chlad paní Romanové, kterým se tato chtěla spočátku obrnit. Podlehla však neutuchajícímu zájmu svojí sousedky a spřátelila se s ní. Vidouc její radost z toho, měla pocit, že učinila dobrý skutek. Nelitovala toho. Měla zajistěno, že pokud bude paní Svobodová nablízku, nebude se nikdy nudit. — Stačilo jen zběžně se zainteresovat o některou, třeba kolem se mihnoucí osobu a tázaná vyklápěla tak zajímavé údaje a historky, že paní Romanová měla někdy podezření, že jsou vymyšlené. Bylo jí to ostatně lhostejné a proto nepátrala po pravdivosti. Jen jednou trochu ironicky zaobdivovala se pozorovacímu talentu a důvtipu paní Svobodové.

Ta stáhla rty a zasmála se. Byla dobrá a sdílná, ale nebylo radno jí dráždit.

"Švagr má advokátní kancelář a moje sestra jako pravá věrná družka sdílí s ním jeho starosti. Jemu to udělá dobře, když se vymluví a my se z toho učíme znát lidi. Nikdy byste neřekla, drahá paní Romanová, z jakých maličkových příčin se dávají rozvádět. Někdy je to až k zlosti, někdy k popukání. Škoda, že mi tak přísně zakázal o tom hovořit. Pověděla bych vám něco; jistě by vás to bavilo. — A jak to, že vím tolik o zdejších? Jezdím sem přece rok od roku a prosím vás — na vesnici . . ! Utají se něco? Každé dítě ku příkladu tady ví, že vaše slečna společnice a pan syn jezdí spolu každý den po poledni na řece."

Paní Svobodová nedbale vyřkla poslední větu, ale bystře při tom šlehla pohledem po své sousedce.

Seděly na břehu řeky ve stínu šípkového keře a bavily se pozorováním koupajících.

Lehké svráštění brv paní Romanové, čemuž tato nedovedla v prvním okamžiku zabránit, prozradilo, že je nepříjemně překvapena. Ale ovládla se a odvětila s úsměvem:

"Je na tom snad něco neobyčejného? Viktor je náruživý veslař. Vyplňuje svůj čas většinou sportem, což je arciže nejrozměšnější a nejzdravěji vyřešená dovolená. A vozí-li v lodce moji společnici —? Ve dne a uprostřed řeky je to přece za nejnevinnější zábavu. Myslím, že nikdo o tom nic nehezkého říci nemůže."

"A také neříká. — Jen to je divné, že má slečna Janovská na to čas."

"Hodiny po obědě, kdy já pravdělně spím, má pro sebe."

"Ach tak. — Takové místo je ale k pohledání, kde by byla společnice počítána jako člen rodiny."

"Slečna Marcela je již u mně rok. Získala si mou důvěru. Je to rozumné a milé děvče."

"A hezké . . ." doplnila sladce paní Svobodová. "To se ovšem nedivím, že pan inženýr tak rád napíná svaly —"

Paní Romanová přimhouřila oči a kol úst jí zacukal úsměv. Její sousedka poodhrnula roušku svých myšlenek více než o tom věděla a chtěla. Promluvila z ní nevraživost matky dospívající dcerky.

Její jedináček, sedmnáctiletá Hela, slunící se na břehu vedle Marcely, nebyla ošklivá, ale ztrácela se při ní jako skromný kvítek sedmikrásky vedle větu zlaté lilie. —

Marcela rozkvetla v poslední době obdivuhodně. Její nazlátlá, sametová pleť zbarvila se na lících rozkošným karmínem a druhdy vážně, téměř smutně hledící oči zjasněly a smály se na svět. To všecko učinila láska Stanislava Romana. Skoro zázrakem, už více než tři měsíce zůstala jejich tajemství. Viktor, jehož se Marcela nejvíce obávala, neuváděl ji

více do rozpaků podobnými nárazkami, jako v den první návštěvy. Z toho usoudila, že jeho poznámka byla jen nahodilá. I paní Romanová jakoby litovala svých tehdejších slov, byla k ní opět vlněná jako dříve.

Marcela byla vděčná za přátelské chování všech, neboť hojivě působilo na její nitro, v němž s předcházejícím májem počaly se probouzet uspalé vzpomínky. — Kdyby byla méně citlivá a svědomitá, byla by je zahнала lehkomyšlným gestem ruky, ale toho ona nedovedla. Nedočkavě jen očekávala až opadají kvetoucí koruny stromů, které jí tolik připomínaly onen horský hotel a větřík rozese opojivou vůni, při jejímž vdechování se jí zdálo, že jí na rtech pálí polibky barona Hellera. S odychnutím vítala červen. Jen stěhování z Prahy ji rmoutilo, neboť ji odtrhlo od Stáni. Žehrala v duchu, proč on nemá dovolenou místo Viktora a nejede s nimi.

Pak jí napadlo, že teď se jí naskytla nejlepší příležitost získat si Viktorovu důvěru. Byl sice lhostejný a neosobní, ale byl Stáňovým bratrem. Ano, to udělá, rozhodla se. Zažene tím stesk po milovaném hochu a nakloní si jeho bratra. Jistě to Stáňu potěší až uvidí, jak se s Viktorem spřátelila.

Obírajíc se tímto plánem, loudala se hned následující den do rohu zahrady k altánu, kamž se byl před chvílí uchýlil Viktor. — Přemýšlela, jak to zařídí, aby její chování nepůsobilo vtíravě. Tentokrát jí sama náhoda přispěla ku pomoci. Ještě než došla k altánu vyšel z něho Viktor. K jejímu úžasu podíval se na ni a nikoliv přes její hlavu a přátelsky se usmál.

"Sama, slečno? Kde je matinka?"

Marcela mile překvapena ochotně odpovídala, že se paní Romanová právě uložila k obvyklému odpolednímu spánku.

"Pravda", nadzvedl Viktor poněkud obočí, "zapomněl jsem už její zvyky. Tu chvíli máte pro sebe, že ano, slečno? Neměla byste ničeho proti tomu, kdybich vás o ni připravil?"

"Naprosto ne, pane inženýre. — Právě jsem přemýšlela, jak ji vyplním."

"To jsem rád. Chci vám totiž navrhnout, abyste se se mnou projela na řece. Máme již připravenou loďku a velice by mě těšilo, kdybyste mi dělala společnosti."

"Mileráda."

"Děkuji vám. A promiňte na okamžik. Odnesu si tuto knihu do svého pokoje. Vráťím se ihned."

Odešel do vily a Marcela, dívající se za ním, myslila si: "Jak je pedanticky pořádný. Což pak ji nemohl položit do altánu? Ale spoň k vůli mně, abych nemusila čekat."

To podle všeho Viktora tuze netrápilo, neboť, třebaže byl dole v mžiku, nepřidal ani trochu do kroku. Maličko se usmívaje, klidně a volně se vracel, jakoby na něho nečekala mladá, půvabná dívka, nýbrž jen předmět k zatížení loďky. —

Marcela si toho povšimla, ale nebyla tak malichernou, aby se přes to cítila uraženou. Bylať už dříve vyzorovala, že si Viktor úspěšně osvojil příslovečný anglický klid. Potvrzoval to každý jeho pohyb tak nenucený a jistý, že téměř působil dojmem rozeného Angličana, který nemá ve zvyku ohlížet se na své okolí. Viktorův snědý obličej a tmavé vlasy, arciže neměly nic společného s protáhlými tvářemi světlavých, uprostřed stezičkou ozdobených hlav ulízaných dandy, ale Marcela si pokaždé na ně musila vzpomenout. I to při Viktorovi do jisté míry imponovalo, avšak na Marcelu to působilo studeně. Ona rozhodně dávala přednost temperamentnějšímu chování svého Stáni.

"Kdož ví, jestli nepřemýšlí o nějakém novém vynálezu, kterým ohromí svět, musím být připravena, že si mě třeba povede po levíci", připravovala se v duchu Marcela na Viktorovu galantnost, o níž se přesvědčit neměla dosud příležitosti.

Nebylo však toho třeba. Viktor se připojil k jejímu levému boku, otevřel jí zahradní dvířka a obrat-

ně pomohl do loďky. Sám usedl k veslům a hned po několika odrazech usoudila Marcela na rutinovaného veslaře.

"Ano, byl jsem členem Yachtklubu", odvětil na její pochvalnou poznámku.

"Provozujete hodně sport, pane inženýre?"

Viktor neustáváje ve veslování, neboť jeli proti proudu, vypočítal bez rozmýšlení.

"Lyžařím, bruslím, vesluji a plavu. Jste tedy zabezpečena, kdyby se loďka obrátila dnem vzhůru, že se neutopíte."

"Děkuji, — ale nepotřebovala bych vaší pomoci," odmítala s úsměvem Marcela, "umím plavat dosti dobře. — Však je to jediný sport, který ovládám."

"Jste tedy jako můj bratr. Nemohu ho dostat na brusle nebo na lyže. Snad se bojí, aby si nepolámal kostičky."

"Stá —, pan doktor má velmi málo času věnovat se sám sobě. Vím určitě, že to není strach, jak vy soudíte, ale přílišná svědomitost mu nedovoluje, aby pomýšlel více na sebe a na své pobavení. Slyšel už jste ho, s jakou láskou hovoří o svých nemocných? Pro jejich uzdravení je hotov nasadit svůj život. A takový člověk, pane inženýre, nesmí být považován za rozmazleného — nebo za zbabělce!"

Marcela se zrůměněnými tvářemi skončivši svoji vřelou obhajobu, v náhlých rozpacích se naklonila z loďky a vnořila ruku do vody.

Viktor pozvedl hlavu a dotkl se jí krátkým pohledem. Poté se ihned zas sklonil k veslům a řekl nedbale:

"Ano, Stáňa je velký idealista. Jsem jist, že se dočká zklamání. To je osud všech takových nerozumů."

Marcela mlčela, jen její prsty prudčeji rozčeřily povrch vody.

"Neměli bychom se už vrátit?" vzpřímila se pojednou. "Obávám se, že se milostivá paní brzy probudí a bude mě postrádat."

"Přejete-li si —" souhlasil Viktor a otočil loďku. Když se dosta-

li do proudu složil vesla a narovnav se, rozhlížel se po řece. Marcela složila vlhké ruce v klín a hleděla kamsi na protější břeh, kde se ozýval veselý pokřik dětí. Avšak nevnímala ničeho. Myslíla na Stáňa. — Za jejími polopřivřenými víčky sunul se zvolna a jasně obraz loučení před dvěma dny. Zaseřelý večer v diskrétním stínu starých zámeckých schodů, poslední, nekonečný polibek nad osvětleným městem a Stáňova slova při rozchodu. "Za týden na shledanou, moje holčičko."

Tichounce si povzdychla. Proč tu nesedí proti ní místo Viktora? Ještě plných pět dní má čekat než ho uvidí. Zachvátil ji náhle prudký stesk, div že jí nevytryskly slzy.

Zastavení loďky vytrhlo ji ze snění a zadrželo výbuch její lítosti. Viktor první vyskočil na břeh a podal jí ruku ku pomoci.

"Smím vás zítra obtěžovat zase? Ale to si pospíšíme, abychom mohli jeli dále."

"Opravdu chcete, pane inženýre?" divila se Marcela, vzpomínaje si nyní, že celou zpáteční cestu urazili mlčky. "Neodradilo vás ani poznání, že nejsem tuze zábavnou společnicí?"

Viktor Roman se usmál a odpovídal s upřímností, která byla s galantností k dámě v dosti značném rozporu.

"Jsem spokojen s vámi jaká jste, slečno. Mně se hlavně jedná o zatížení loďky."

Marcela vtiskla zuby do rtu. — Byla přes všecku svoji lásku k Stáňovi přece jen ženou a toto naprosté necenění trochu se jí dotklo. Když poté Viktor se jí znovu tázal, věnuje-li mu zítra svoji volnou hodinku, pokrčila rameny.

"Nemohu ještě určitě slíbit, ale budu hledět", řekla suše a zmizela ve dvířkách zahrádky.

Viktor upevňoval loďku a usmíval se pro sebe.

"Neumíš to s nimi, chlapče. Zítra ti loďka jistě zas půjde jedním koncem vzhůru."

Smířil se s tím, ale přesto byl přece druhého dne příjemně překvapen, když zastihl odpoledne u vrátek Marcelu.

"Čekám už na vás, pane inženýre", volala vesele, "a to pro jistotu tady."

"To jste hodná," chválil ji poťšen a podáváje jí ruku, navrhl neočekávané: — "Budeme dobrými přáteli, ano?"

Marcela radostně vložila do ní svoji. Vystihla sice, že Viktor, přítel se s ní, má na mysli především sebe, ale nezazlivala mu toho. Vždyť každý člověk je egoistou v menším nebo ve větším slohu. — Všecky slasti, které vybijí smíchem a strastí, jež omývá slzami, otáčeji se jen kolem jeho "já".

Marcela se horšila na sebe, že byla tak pošetilá a podlehla na okamžik ženské slabosti, protože chtěla odstrčit ruku, kterou jí podávala sama náhoda. Vytykala si, jak se jí mohla dotknouti lhostejnost jiného muže než jejího Stáni. Ano, takoví jsme my lidé, zlobila se sama na sebe. Podá-li nám někdo prst, chceme hned celou ruku. Kdyby si jí nebyl Viktor vůbec povšiml, byla by se spokojila s jeho slůvkem nebo úsměvem a teď by dokonce vyžadovala nějaké pozornosti. Prosím, od Viktora. Musila se tomu smát a hned příštího dne chvátila vše napravit. —

(Pokračování.)

DOPISY.

CHICAGO, ILL.

Ctěná redakce a milé čtenářky České Ženy!

Tak ten čas letí — bez zastavení. Zatím jaro již zat'ukalo na dveře a bylo mu otevřeno. Pomalu se usazuje v zahrádkách, kde ho již dávno vyhlížely příkryté hlízy, a teď trávníky pěkně uhrabané se již zelenají. U nás v Chicagu té zeleně sice mnoho není, ale přece se srdce zaraduje i z té trošky.

Letošní jaro přineslo do naší rodiny zármutek. Zemřel mužův bratr Jan Knotek, rodák Vlčnovský. Říkala mně švagrová, abych o jeho smrti napsala do České Ženy, která je ve Vlčnově s ta-

kovým zájmem čtena. A kdo by tam neznal Jana Knotka? O švagru samém mohu ze srdce napsat, že byl člověk hodný, obětavý, jejich malý domeček v Berwyn byl velmi hostinný, v jejich hezoučké zahrádce se tak mile sedělo a on mívával ten svůj zahradní kouteček tolik rád. A když loni z jara donucen zlými poměry o domek přišel, odstěhoval se do Racina, kde hned obdržel práci a byl tolik spokojen jako nás většina, kteří netoužíme po zisku, jen když slušně za vydělané peníze žijeme. U švakra neměli dětí, jen synáček dávno zemřelého, na kterého po všecka leta vroucně vzpomínal. Zemřel na rakovinu v jazyku, která musela na něm již dávno hřát, ale on se začal až příliš pozdě léčit. K tomu připojila se rychlá tuberkulóza. Na lože byl upoután pouze dva týdny. Navštěvovaly jsme jej v okresní nemocnici se švagrovou, a srdce se nám svíralo nad jeho tracením se. Věděly jsme obě, že živ nebude. A když potom 12. března dostali jsme zprávu, bychom pospíšili k jeho loži, přišli jsme si pro zprávu o jeho smrti. Bylo to zrovna v den, kdy můj muž přijel z Racina, kde pracuje, a našel bratra mrtvého. Nevíme tedy ani jak zemřel, byl-li odloučen od druhých pacientů, volal-li svoji ženu, chtěl-li něco vyřídit před smrtí, něco vzkázat — nic nevíme — a to nás zvláště bolí. Nečekali jsme takový blízký konec. Pohřeb mu švagrová vystrojila pěkný. Jak si vždy sám přál, ustrojen byl v sokolský stejno-kroj. V háji palem a květů spal klidně v hedvábném vyložení rakve. Mnoho lidí přišlo se s ním rozloučit. Posledních pět hodin ztrávil v jeho drahé Sokolovně, na které vláda do půl žerďe stažená vlajka. Že byl právě členem Těl. Jed. Sok. Mladochůch v Racine, kam přestoupil, vyslala mu Racinská Sok. Jed. šest starších členů a ti si milého bratra nesli. Počasí bylo ten den ošklivé, silně pršelo, ale když náš drahý zesnu-

lý naposledy vycházel ze vrat svojí drahé Sokolovny, počalo svítit sluníčko. Tak mně to přišlo jako v té písni: "Zasvit' mi ty slunko zlaté, na poslední z vlasti krok . . ." Cesta na hřbitov prosvícena byla zlatým slunkem, a až teprve potom po obřadech spustil liják.

Tak jsem si dnes vzpomněla na den 29. srpna 1936, kdy slavili jsme 25. výročí našeho sňatku. Jen tak v kruhu rodinném, pouze jsme poznali švagra Jana a švagrovou Boženku. K naší veliké radosti přijeli synovci-bohoslovci z Racina. Synovec důst. pán Jan Knotek (syn Cyrila Knotka, mužova bratrance) bude letos 12. června vysvěcen na kněze a dá-li mně Pán Bůh dočkat, a dovoli-li důst. pán synovec, napíši o tom něco hezkého. A tak v tu sobotu jako náhodou měla jsem člunek v nedělním Národě a švagr se to dozvěděl. Dlouho jsme ho pohřešovali, až já se ptám Boženky, kde že by myslela, že švagr je? Ona si vzpomněla, že odešel s novinami a jenom tak povídá: "To on se asi zavřel do ložnice s Vaším dopisem a tam nad ním pláče." Běželi jsme všichni do ložnice a skutečně: švagr seděl na posteli a plakal. Vstal a řekl mně: "To se Vám švagrová podařilo, to je krásně zkresleno! Stručně a přec tak obsažně a srozumitelně." Vážila jsem si té jeho pochvaly, protože jsem věděla, že je upřímně míněna. On nedovedl pochlebovat. Přál si tehdy, bych poslala jeden výtisk do Vlčnova a o rukopis požádala a poslala k otisknutí do Svornosti. Neslíbila jsem jedno ani druhé, a jedno ani druhé nesplnila. Nechtěla jsem se blýskat. Bylo mi beztoho vyčteno, že píši a opisuji z knih. Proto, věřte drahé čtenářky, to je příčina, že tak málo píši, to jen tak někdy mě to posadí ke stolu. Dnes mě napadá, že bych měla napsat onu krásnou vzpomínku znovu a sice jako odkaz zemřelého švakra, vzpomínku na jeho drahé tam doma na Slovácku, které on tolik

miloval. Dnes opravdu lituji, že jsem mu tu radost neudělala za živa. Tedy i přes to, že naše vlčnovská dopisovatelka napsala něco podobného, vypíši vlastní dojmy ze zájezdu do mužova rodiště.

Bylo po orelských slavných dnech v roce 1929. Praha zpeštěná slováckými národními kroji pomalu tichla. Nejslavnější den, zvláště moravského Slovácka vyvrcholil v národopisném průvodu Prahou, kde zastoupeny byly snad všechny větší vesnice mor. Slovácka, Valašska, Hané i Horácka. Nebyla jsem ten den ku své lítosti v Praze přítomna. Nutná povinnost volala mne z Prahy ven, na Šumavu—do Sušice. Jela jsem v průvodu sestry Anežky, která mě trpělivě provázela a cestou "opatrovala". Zastavily jsme se v Plzni, kam jsem toužila; navštívily jsme hřbitov sv. Václava, zašly ku hrobu spisovatele Karla Klostermanna. Plny hlubokých dojmů vrátily jsme se druhého dne k večeru do Prahy. Zde čekalo nás veliké překvapení. Paní Průšová zanechala mi psaný vzkaz, že mě hledal švagr Vincenc, že mě přijel pozvat na svatbu svých dvou bratrů, že tedy mám hned jet do Vlčnova a konečně jsme oněměly nad větou: "Vlčnovjané dnes odjíždějí domů." Chudáček švagr, celý týden mě jistě po Praze hledal, a když mě konečně poslední den našel, nebyla jsem doma! Letěly jsme tedy na informační kancelář zeptati se, kde jsou ubytováni Vlčnovjané a letěly zase zpět, nebo kamsi, kde měli být ubytováni. Tam nám řekli, že Vlčnovjané již odešli na Masarykovo nádraží. Bylo jich přes osmdesát a měli svou kapelu. Měla jsem od muže i chicagských Vlčnovjanů vědomost, že pravý Vlčnovjan nosí nejen červené kytý na kordule, ale má na kulatém klobouku bez stříšky červené dýnko. A tak cestou na nádraží zastavovaly jsme každého mladého muže s červeným dýnkem. Každý znal Vincence Knotka, ale

nic více. A tak unaveny doběhly jsme nádraží. Tam v pochopitelné tlačnici opět naše oči hledaly jen chlapce s červenými dýnkami. Zastavím hezkou děvčici ve Vlčnovském kroji a ptám se i jí po Vincenci Knotkovi. A tu ona ukáže pouze prstem na mladého muže vedle sebe a—považte!—ten muž ani klobouku nemá. Po opravdu srdečném a upřímném uvítání řekl mi, že klobouk při průvodu Prahou ztratil. Ale nic si z toho nedělá, jen když se se mnou sešel. Že opravdu nevěděl, co říci doma ženě, rodičům i bratrům ženichům. Myslel však, že jedu hned s sebou. Ale já neměla v Praze dosti praktické šaty sebou pro tu příležitost. Něco měla jsem u bratra v Korouhvi, něco u maminky ve Slavíkovcích. Tedy jsme druhý den s Anežkou koupily potřebné obleky, sestra odjela domů, nemohla býti již déle "ve světě", jak mi řekla; slíbila poslat do Vlčnova šaty a kameru, a tak jsme se na čas rozešly.

Jela jsem do mužova rodiště poprvé v životě, měla jsem poznat jeho rodiče a sourozence. Těšila jsem se na všechny. V Praze nasedla jsem na veliký rychlík který jel přes Brno do Bratislavy na Slovensko, a zastavoval jen na málo stanicích. Tak zastavil jen na dvě minuty v Uherském Brodě. Tam jsem vystoupila a tam také očekávala, že mně přijede někdo naproti. Přišla paní Buštová ze St. Paul, rodačka z Vlčnova a hned křičí: "Haló, Mařko!" a představuje mě švakrovi Antošovi a jeho mladé nevěstě. A beze všech ceremonií pobízí do slamou vystlaného žebříňáku, do kterého jsou zapřaženi netrpěliví koně. Do smrti nezapomenu na tuto památnou jízdu, kdy železem okutá kola drancila po hrubém šterkem vysypané silnici od Uh. Brodu k Vlčnovu. A tak jsem slavně vjela průjezdem na dvůr rodného mužova domu.

Byl předvečer svatební, v domě asi patnáct kuchařek, vlastně

pekařek, a jak jsem později seznala, byly to samé kmotřenky. Shledání s rodiči mužovými bylo dojemné. Maminka, taková droboučká stařenka, stále mě obtulala po tváři třaslavou rukou, stále opakovala: "Tož Mařenko, tož ty jsi to, tož ty jsi Jožkova žena, našeho Jožky." Srdce jí jistě jásalo, zatím co oči plakaly. A tatínek, statný ještě, měkce na mě hleděl a viděla jsem na obou, že mě mají rádi.

Po občerstvení volaly mě kuchařky, že kmotřenka z Ameriky také musí pomoci péct. A divily se, že umím docela dobře péci vdolečky tvarohem nadívané, povídky mazané a posypátkem sypané. Byl to nezapomenutelný večer, kdy kmotřenky vynesly ze svých pamětí všelijaké historky. Dobře, že kmochácci nebyli přítomni. Napřed se na mě trochu ohlížely, ale když jsem se srdečně smála a sem tam i přirekla, zábava šla utěšeně. Na toto svatební pečení snáší se již několik dní. To všechny ženy kmotrovstvím spřízněné, ať bohaté či chudobné, nanosí vajíčka, máslo, tvaroh, trnková povídky, mák, každá co dům dá a každá podle možnosti. Potom všechny kmotřenky se vystřídají u válu nebo u pece. Jak jsem pozorovala, u Knotků celou tuto velikou práci vedla kmotřenka Pešlena. To se peklo u Knotků v pekárně, peklo se i u strýců Hýblů vedle, a peklo se i u sousedů Cahlů—a peklo a připravovalo se i u obou nevěst.

Večer přišli hudebníci zahrát ženichům. To odehrávají vínek, napřed u nevěsty, potom u ženicha. Byli pozváni dovnitř, a pohostění jídlem a pitím.

Ve svatební ráno scházejí se družbové a mládenci u ženicha. První družba bývá ženatý muž, obvykle kmotr ženichův od biřmování. Mládenci jsou všichni bratranci ženichovi i nevěstiny a i ženichovi dobří kamarádi. Bývá jich na velké svatbě přes dvacet. Jsou všichni v stejných krásných krojích, pouze ženich liší

se od nich tibetovým šátečkem pestře růžové barvy, tištěným, s dlouhými trásněmi, který má zastrčený v kapsičce korduly. Na klobouce má později vonici asi z čtrnáct coulů dlouhého prutu rozmarýny, zpestřeného umělými květy všech barev. A tak, když se všichni sešli, dostává ženich požehnání rodičů, a s hudbou v čele nastupují cestu k nevěstě. Když se průvod blíží, zavrou tam přítomné kmotry a tetky dvěře. Na zabouchání staršího družby odpovídají, že nevydají nevěstu, až o ní ženich třikrát poprosí. Je k tomu případné říkání se strany kmoter a tetek, na něž starší družba odpovídá za ženicha, a konečně, po třetí prosbě otevírají dvěře a vydávají nevěstu. Ted' ženichovi špendlí nevěsta onu zmíněnou vonici na klobouk. Starší družička špendlí vonici staršímu družbovi, mladší mladšímu. Družičky špendlí mládežníkům. Družičky jsou také sestřenicí nevěstiny i ženichovy. Nevěsta prosí svoje rodiče o požehnání pro sebe i pro ženicha. Průvod se řadí, v čele zase hudebníci, následují mládežníci, za nimi ženich mezi starší a mladší družicí. Za nimi hned ostatní družičky a průvod uzavírají příbuzní. V kostele potom mládežníci jdou až ke stupních oltáře, zůstanou stát na straně a družbové odvedou ženicha ku předu. Ženská družina jde v témž pořádku, a družice přivedou nevěstu k ženichovi. Vše je tak zajímavě krásné a pestré. Po odavkách a mši svaté jde ženich k nevěstě na snídání. Vše se rozchází, děvčata se jdou převléci do starších krojů. I já šla jsem k mamince Knotkové k snídání. Co tak sedím, přijde jedna nevěsta se ženichem a hned za ní druhá se ženichem. Nevěsta nese ženichově matce snídání. V jedné ruce asi dvoulitrový hrnek bílý, polévaný a malovaný s uchem přes vrch, plný bílé kávy. V druhé ruce šátkem svázanou

bábovku. Ženich nese láhev vína. Nevěsta říká: "Vítám Vás, maměnko milá, nesu Vám snídání a litr vína, abyste mě měli rádi tak jak svého syna." A políbí maměnce ruku. Maměnka jí žehná a tak přijímá za dceru. Dojemný okamžik! Nevěděla jsem o tomto krásném originálním zvyku, tedy tím hlouběji na mě působil. Přítomná kmotřenka Kovářka, taková hezká, rázovitá žena, podobná obličejem Boženě Němcové, povídá, obrácena ke mě: "Vidíte, kmotřenko, takovéto snídání jste vy maměnce dlužna..." Prohlížela jsem si z blízka nevěsty, nové švakrové. Tak mně připadaly jako dvě kytičky svěží a pestré. Na hlavách vysoké, pestré věnce z umělých květin všech barev, jakoby je na louce natrhal. Vzadu od věnce visí asi třicet různobarevných pestrých pentlí asi dva coule širokých a dlouhých po pás. Rukávce se širokými náramky pracně vyšívány, rukávy varhánkovitě složené do vějíře lomené. Krajky kolem krku a v záloktě asi šest coulů široké, bohatě nabírané a jako padlý sníh bílé. Kordulky černé, vyšívány červeně, na nich červené kyty. Šorce bílé, varhánkovitě složené z tuhého plátna. Jinak nosí ženy i dívky šorce černé. Nevěsty a družičky mají bílé fěrtůšky, asi čtyři yardy široké z brokátového hedvábí. Nohy mají ve vysokých botech až po kolena z jemné kůže, říkají jim čizmy. V kostele jsem si všimla, že měly obě nevěsty i starší a mladší družičky plachetky kolem boků a přes rámě přehozené. Je to pruh bílého plátna asi tři čtvrtě yardu široký a tři yardy dlouhý. Tato plachetka hraje důležitou roli v životě mladé nevěsty-ženy. Později po svatbě prohlížela jsem výbavu mojí švagrové, a pozastavila jsem se i nad touto plachetkou. Přála bych Vám všem viděti toto vyšívání. Švagrová dělala si nákras sama. Byly to růže, ale něco tak krásného, celé větve jako když z keře uláme a na plátno nahodí. Listy, stonky

i květy tak krásně stínované! Jsou ty děvčice na Slovácku pravé umělkyně, v létě zapřaženy v tuhé polní práci, ale jakmile je práce skončena a zbývá jen poklid dobytka, zasedají k vyšívání. Toto vyšívání zmíněné plachetky trvá dobré vyšívačce od skončení podzimní polní práce až zase do jarního setí. A to musí vyšívat každodenně. Některá nevěsta si ji dělá sama, ale která je ve vyšívání slabá, dá si ji udelat. Nemám dosti slov pro obdiv, a v duchu již vidím, kam bych si ji v bytě vystavila: a také svoje přání hlasitě projevují, že bych si takový pruh přála, a jak to jen my ženské umíme. A tu švakrová, trochu zapýřena, naivně na mě hledí a povídá: "Tuto plachetku nemožu Vám dát, s tů byla jsem v kostele, a podruhé v ní ponesu dět'átko k úvodu..." Taková nevinnost a prostota zadýchala na mě z této mladé ženy.

Prohlížím rukávce pracně vyšívány a dostává se mi dalšího vysvětlení. Zámožná nevěsta má těch běloučkových rukávců aspoň sedm nebo osm. Náramky jsou různě vyšité a pojmenované. "Na fuksie", "Na růže", ve Vlčnově říkají "na kule", toto je zvláště krásné, a v každé růžičce je vyšito začáteční písmeno příjmení. "Na ptáčky", toto rovněž jako na růže dá se vyšít na několikero a sice: ptáček sedící jednotlivě na větvičkách, ptáček krahující se a podobně. "Na kraholce", "Na jatelinku" a mnoho jiných. Když je děvče nevěstou, při každé ohlášce nosí do kostela jiné nové rukávce i fěrtůšek i šátek na hlavě. To je tam velice důležité. K této rukávcevé záplavě má zámožná nevěsta aspoň patnáct fěrtůšek různě zdobených pestrými pentlíčkami. Převládá barva červená a pestrá. K tomu zrovna tolik šátků na hlavu, tištěných zvláště krásně v rozích. Také i tento tisk má jméno. Samozřejmě šátků je práce umělecká a je tam dosti žen, které si šátek dávají vázat. Velice na tom záleží.

Než vrátíme se na svatbu, abychom také něco z toho užili. — Podivili byste se, co hostů má taková selská svatba. Oběd jedli jsme u nevěsty, ale pro vlčnovskou honoraci vařila paní učitelová Hlavatá, a jedlo se v jejich pěkné jídelně, a tam tatínek Knotků zařadil i mě. Byl přítomen i pan farář, nyní již zesnulý důst. pán Flašar. Reč se otáčela nejvíce kolem Ameriky, ale přes to tam bylo škádlení a veselí opravdu svatební. Po obědě se šlo do sokolovny tančit. Také jsem tam vešla. Nikdy nezapomenu na ten vír tančících! Je radostno pohledět na ty chlapece krásně urostlé, bílé košuleny, nohavice těsně přiléhavé, vysoké boty. Furiantsky postaví se takový šohaj před děvče a už ji v pasu štihlou unáší. Tančí lehounce, jako loutky v divadle, oči jsem na nich mohla nechat a nikdy jsem nic krásnějšího neviděla. Člověk to musí vidět, aby se v to vžil. Když jsem viděla "Maryšu" ve filmu, obnovily se mi vzpomínky a slzy kapaly mně do klína. Ano, taková je chasa ve Vlčnově — veselá, živá, furiantská, ale dobrosrdečná.

A byl čas k večeři. Hudebníci vstali a za zvuků vlastního pochodu: "Chlapci Vlčnovjané mají koně vrané, košuleny tenké, nádra vyšívané", všichni svatebčané pochoduji k ženichům k večeři. U Knotků zase měli zvláštní stůl vyhražený. Ač bych byla ráda poseděla mezi selským lidem, musela jsem si sednout mezi honoraci. Bylo to však v jedné světnici s hlavními hosty; že se všichni do světnice nevešli, jest pochopitelné. Jedlo se na dvoře i na mlatevně. To zabila se kráva a celá vařila se na polévku. Představte si, co se muselo nadělat nudlí! Po večeři bylo házení do koláče. Je to jeden z krásných zvyků, na který jsem se těšila. Povstanou obě družice a předzpěvují: "Hrajte muziko, hrajte ji a Vy rodiče neste ji." Na to spustí hudebníci stejnou melodii, a potom povstanou rodiče a hodí

dárek do koláče. Družice prozpěvují: "Hrajte muziko, hrajte dál, Pán Bůh Vám zaplat' za ten dar." Hudebníci melodii opakuji. Hned zase družice zpěvně vyvolají bratry, sestry a pořadem vyvolávají a děkují všem jednotlivě. — Při nesení daru je ticho, každý je žádostiv veršíku naučeného anebo nějaké originelní taškařice, při které se nevěsta zardívá. Tak se vystřídají všechny tetičky, strýčkové, kmotřenky a kmocháčci, potom i hosté cizí, o kterých se ví, že mají dárek uchystaný. Nakonec nesou i nevyvolaní. Všem se zahraje. Dárky jsou peněžité, věci od prádla, je pamatováno i na děťátko, jež skoro ve všech případech se do roka ohlásí. Jsou to dary užitečné a mnohé i velice cenné a všechny od srdce podané. Do tohoto večera spadá také čepení nevěst,

ale k tomu již u Knotků nedošlo. Že bývají při tom všelijaké dosti choulostivé žerty, vytratily se obě nevěsty a přišly, aniž je kdo postrádal, již s hlavami v šátcích. Bylo z toho veliké zklamání mezi kmotřenkami, ale nevěsty i ženichové se smáli. Přála jsem jim také, že se jim to tak povedlo. Čepení nám pěkně vypsala paní Hornáčková.

Druhý den bylo ještě pokračováno a pořádány tak zvané "popravky". To zvaní jsou jen nejbližší přátelé a sousedé. Je to taková soukromá, milá beseda. A veselo je, aj, jak veselo! Já na to nikdy nezapomenu. Vyrůkovaly na světlo všelijaké taškařice a smích zrovna burácel. Já jsem si jen stále držela krk, aby mně smíchy nepraskl. Byl přítomen i sused Ondrůšek, taková typická postava sedlácká, jací se

Z ALTADENA, CALIF., DO CLEVELAND, O.

Blahopřání

NAŠEMU MILEMU VNUKU,

důst. pánu Fr. J. Leiblingerovi,

K JEHO PRIMICI DNE 24. DUBNA 1938 SLAVENÉ.

Milý náš vnuku, nyní služebníku Boží! Co Tobě máme přátí?

Když jsi byl malým hošíkem, ach, jak ráda jsem naslouchala písničkám, plynoucím se rtů Tvých! Než, Pán Bůh odejmul mi vzácný dar sluch - a tak již nikdy na této zemi neuslyším hlasu Tvého. Přes to ale pevně věřím, že tam, ve vlasti nad hvězdami, opět zpěv Tvůj v sluch můj zazní. A proto v tento památný pro Tebe den - nezapomeň na to! Prosíme Tě, Tvůj dědeček a babička, by jsi hlasu svého vždy a všude, za každých okolností užíval jen ku cti a chvále Boží, pro blaho lidských duší, které Pán Bůh Tvé péči svěřil, jakož i ku cti a chvále Českého národa, z něhož jsi vyšel.

K tomu Ti dopomáhej Bůh Otec, Bůh Syn a Bůh Duch Svátý. Amen.

FRANTIŠEK A MARIE LEIBLINGEROVI,
dědeček a babička.

již mezi mladou generací neuvidí. Byl v dobré náladě, dobíral si mě, Američanku, a když jsem mu dovedla trefně odpovídat, triumfálně se přede mnou postavil a povídal: "My tadyk máme ještě svajby, ale vy v Americe? Vy máte tot!" A při tom nastrčil palec mezi ukazováček a prostředník a k samému obličejí mi ruku napřáhl. Já myslela, že se skutálím pod stůl. A tu kterási veselá kopa povídá: "Súsede, ale oni mají rádio v Americe, a což kdyby vás tak bylo slyšet až tam?" A tu se milý súsed zarazil a už s ním nebyla řeč. Marně mu vysvětlovali, že se po radiu musí řeč vysílat, že musí se stát u mikrofónu, nevěřil súsed, až mně ho bylo líto. Ale přesto jsem si stále krk držela. Tu on se vzchopí, nenávisťně na mě pohlédne a praví: "Oj, tato sem podaremně nepřišla! Já bych sa tam tak rád viděl v tej Americe!" Ještě dostali súseda do zábavy, ale na mě loupal očima nedůvěřivě. A tak skončil nezapomenutelný večer. — Nevím, žije-li dosud súsed Ondrúšek, ale at' tak, či onak, předtucha jeho se splnila. Byla bych si ho ráda vyfotografovala, ale tatínek Knotků se vždy rozezmál, to že mám marně, s ním že už mám konec. Nikdo mu nevymluvil, že nejsem od novin. Při posledním loučení před odjezdem šla jsem mu dát s Pánem Bohem. Podal mi ruku, ale mnoho nemluvil. A já na něho za ta leta tolik navzpomínala! — A tak vesele skončily svatby, které mi zanechaly vzpomínky tak milé, a doufám, že i obojí novomanželé jsou šťastni, vždyť se brali z lásky, ač i jim bylo mnohé překážky překonati.

Ještě všelijaké jiné epizodky prožila jsem ve Vlčnově. Jen se zeptejte paní Buštové, jak od srdce se zasmála, když mě potkala sedící na fůře trávy. To jela jsem s mladými manželi na Černou Horu nasekat trávy pro dobytek, a tak chtěla prožít momentku z mládí, a zatím jsem byla k smíchu. Tatínek mě také

rád provázel ku známým, chlubil se mnou a nikdy nezapomenu na jeho teplé pohledy. Maminka, chudáček, jen se starala, je-li na mě Jožka hodný. Vzpomínala na něho velmi vroucně, leccos mně ukazovala, co on doma zařídil a jak jí pomáhal a sliboval, až dospěje, nic že nebude maminka muset dělat, vše že jí udělá.

Při posledním loučení sehnal švagr Vincenc všechny malé neteře a synovce, všem uvil kytice ze zahrádek, kvetly nejvíce ostrý a jiriny, jen jeho malá nejstarší dceruška Mařenka, tehdy asi pětiletá, nesla kytici bílých růží. Tu jakmile jsem otevřela dvéře, spatřila jsem pestrý obrázek: řada dětí, jejichž nevinná očka zírala na tetičku z Ameriky. Plná světnice nás byla. Tu švagr Vincenc spustil krásné "loučení", a děti slovo za slovem po něm opakovaly. Plakala jsem usedavě. Takový poeta, ten můj drahý švagr Vincenc! Nikdy se mu neodvděčím. Jela jsem na nádraží s náručí květín a ve vlaku si šeptali, že tu slečnu učitelku měli někde rádi. . . Měli mě za učitelku jedoucí na nové působiště.

A maminka vlčnovská? Požehnala mi při rozchodu, a bylo to 1. února roku 1936, co duše její vznesla se k Bohu pro odměnu. Pán Bůh dej jí radost věčnou. Nepoznala v životě nic, než tuhou práci a starosti. Dvanáct dětí měla a pohodlí tak málo. Pán Bůh ji jistě vzal na milost.

A tak ukázala jsem Vám kouteček na moravském Slovácku a doufám, že jsem se zavděčila mnohým. Připojuji, že stával ve Vlčnově dvůr hraběte Kaunice, který byl po převratu vládou československou zabrán a rozparcelován. Snad k dobru, snad se to neosvědčuje, nevím. Jisto je, že před lety našlo tam obživu na sta chudých lidí. Dosud tam stojí bílý zámeček v panské oboře. Šla jsem jednou kolem, ale zámeček nebyl přístupný cizincům, což mě mrzelo. Paní hraběnka Kaunicevá dosud žije a někdy zámeček navštěvuje. Je tedy zařízen a je

tam galerie vzácných obrazů, mezi nimiž je i několik obrazů malovaných naším zemřelým švagrům z jeho studentských let, kdy býval žákem Úprkovým.

Mnoho vřelých pozdravů čtenářkám i ctěné redakci zasílá Marie Knotková.

DENTON, MONTANA.

Za v Pánu zesnulou paní R. Plojharovou.

Manželé Plojharovi odjeli přezimovat ke své dceři pí. Broncové do Oregonu, a asi po tříměsíční nemoci dosti těžké tam došlo ke sladkému srdce jejího naposléd. Paní Plojharová byla dobrá katolička, věrná a upřímná manželka a svým dítkám laskavá, upřímná, starostlivá matička. Jejím přáním vždy bylo, aby její děti po katolicku byly zaopatřeny, a přání její se vyplnilo. A tak vy, milé děti, nezapomínejte nikdy na ni ve svých modlitbách, ona si toho zaslouží. Paní Plojharová byla též velmi štědrá přispívatelkou na chrám Páně. Jejich dary byly vždy mezi všemi ty největší; jejich dary šly na mnohé strany do staré vlasti. Tam velmi hojným obnosem přispíval p. Plojhar. Jejich ruce byly vždy pro nuzné a nešťastné trpící otevřeny, u nich bylo vždy co pravice dávala, levice nevěděla. A oni proto nezchudli. Pán Bůh jim žehnal. Pamatuji, že jednoho roku sklídili 6,000 bušů pšenice ozimky, kromě jarky a jiných plodin. Zanechali svému nejmladšímu synu krásný majetek, že mu není daleko druhý

PŘI KTERÝCH CHOROBÁCH OSVĚDČIL 'KLÁŠTERNÍ ČAJ' SVŮJ LÉČIVÝ ÚČINEK?

Při nemocích žaludku, při chorobách žlučových, střevních, při zácpě, hemoroidách (zlaté žíly) při nemocích ledvinových, revmatismu, dně, ischias, bolení hlavy, migréně, při nemocích ženských, obtížích menstruačních, jakož i v době přechodu, kornatění cév a při nemocích kožních. Máme mnoho děkovných dopisů z různých států Amerických, od těch, kteří "Klášterní Čaj" vyzkoušeli.

Cena 1 krabička \$1.00; 6 krabiček za \$5.00 poštou vyplaceno. Na C. O. D. o 15 centů více. Zasílá:

PATRIA TRADING CO.,
5132 Broadway Cleveland, Ohio.

rovný; i o ty druhé se dosti postarali. Paní Plojharová byla též moje věrná a upřímná přítelkyně jakých je velmi málo mezi námi. Po těch 20 let, co jsme zde, nepoznala jsem nikdy u ní té nejmenší falše. Jednoho roku, když nám kroupy všecko vytloukly, ona byla první dárkyně. Hned se tázala, co potřebujeme. Přinesla sádlo, maso a mnohé jiné, ba nezapomněla ani na nové šaty. Od kostela mě nikdy nenechala jíti pěšky. Má drahá přítelkyně, příjmi tam na věčnost ode mě steré zaplat' Pán Bůh. Myslím, že se nemýlím, že již požíváš věčné blaženosti u milého Pána Boha se svými milými rodiči a přátely, čehož ti přeji z mého upřímného srdce. Jest mi po tobě velmi smutno. Odešla jsi od nás, aby ses nikdy více nevrátila. Spi sladký sen na tom tak dalekém oregonském posvátném poli a budiž ti země lehkou.

Tak paní Hrušková, už mě tu máte. Prála jste si, abych brzo něco do Č. Ž. napsala; pravila jste, že když můj dopis přijde, že ho třikrát po sobě čtete. Ale je to můj nepatrný dopisek, a ono to přece jednoho blaží. Na tu návštěvu nezapomeňte, budu se na ni těšit. — Paní Šimonová, vítám vás do kruhu naší milé Č. Ženy. Těší mě, že se vám zalíbila. Paní Šrámkové děkuji, že vás do ní přivedla. Tak abych už ukončila. Měla bych co více psáti, ale můj slabý zrak, jen na jedno oko, nutí mne, abych přestala. Ruka se třese, jaký div — dvadevadesátka se blíží, a tak se cítím ještě št'astnou. Zasilám i neznámým upřímný pozdrav. vážené redakci a všem známým

Babička Charvátová.

KAUKANNA, WIS.

Ctění redakce a milé čtenářky České Ženy!

Přicházím k Vám s několika řádky do naší milé besídky. Náš důstojný pán zavedl v naší osadě Panny Marie každé úterý pobožnost k Panně Marii ustavičné pomoci, které jsou velmi četné

navštěvovány. Jedna paní mívala velké bolesti v šíji. Navštěvovala tyto pobožnosti a vykonala devítidenní pobožnost, a bolesti zmizely. Dříve chodila k lékařům, ale pomoci jí nemohli. Jiný případ: Jistý muž trpěl rakovinou ve tváři. Byl vážně nemocen, a ježto lékaři mu nedávali naději na zlepšení, byl zaopatřen sv. svátostmi umírajících. Konal pak pobožnosti k Panně Marii ustavičné pomoci, a daři se mu mnohem lépe. — Srdečně zdraví

Čtenářka.

GREENWICH, CONN.

Ctění redakce!

Piši na výzvu oné paní z New Yorku. Asi se paní mýlíte, my nezůstávali na 71. ulici, ale mezi 71. a 72. To také ale byly byty! Děti byly stále nemocné, takže jsme se odtamtud museli vystěhovat. Když už jsme potom byli tu, tak se mi kolikrát zdálo, že tam zase bydlíme a to jsem byla ráda, když jsem se ráno probudila a nebylo to pravda, ačkoliv jsme tu neměli ze začátku žádný med. Pišete paní o dětech, že jim ve 20 letech není nic vzácného. Moje dcera byla zaměstnána jako sekretářka pro jednoho advokáta, a ten 14leté dceři dával 50 dol. měsíčně; s těmi si mohla dělat co chtěla. Tisíce rodin to dnes nemá na živobytí na touž dobu. Jiný mladík 21letý dostával zde 55 dol. na týden na svoji útratu. Nevím, jak je teď chudák živ, co přišla deprese tak prý dostává méně. Jistý mladík zde je kolektorem pro plynovou společnost. Zprvu byl celý pryč, co prý je bídy mezi lidem, teď už tomu trochu zvykl. Přijde do stavení, rodina na podpoře, pár nuzně oděných dětí, žena pláče: vše, co prý má je 5 dol., ale než aby jim plyn zavřel, že mu dá polovic, totiž \$2.50. Ten zase měl nařizeno přinést nejméně půl z toho účtu, to bylo 9 dol., anebo plyn zavřít, což se také stalo. Jeden Ital na něho vzal revolver, jestli mu plyn zavře, že ho zastřelí. Jak ale žijí někteří páni

od rozličných těch společností, to je zase něco jiného. Ono je toho více, co si jeden musí nechat pro sebe. Jedna již starší paní chodí prát do bohatých rodin. To není nic, když paní koupí dceři šaty za \$100 až \$150, ale s pradelnou se handrkuje o 10 centů. Sama mi to ta pradelna řekla. Ted' jí jedna ruka částečně ochromla od praní, chodí s tím k lékaři již přes rok, a tak co chudák vydělá, aby zas dala lékaři. Mohla bych podobných případů napsat více, ale je moc lidí, kteří hned vám řeknou, že těm bohatým závidíte. Když k Pánu Ježíši někdo bídný přišel a prosil o pomoc, tak mu pomohl a neřekl každému: trp, jak to slyšíme stále dnes. Víme, že trpět musíme všichni, ale když někde toho utrpení je moc a trochu pomoci by tedy neškodilo; zachránit se tím často čest i život člověka. Neřekl Wm. Jennings Bryan před lety, že chudí jsou křížováni na zlatém kříži? Co by tak říkal dnes?! Proč ale se každý až úzkostlivě vyhýbá jen se zmínit, jak rozmařile se žije na druhé straně? To mi nejde na rozum. Father Coughlin byl první, který veřejně na to poukázal, a co si nadělal nepřítel! Že ale ve všem jsou výjimky, stůž zde i tento případ:

Vedle nás žije rodina, jež je stihána nemocemi. Jsou 3 sestry, jedna je invalidka, dvě byly opeřovány a syn z téže rodiny, ještě mladý zemřel; jeho žena je v ústavě. Zůstalo po nich 5 dětí. Každý týden se u nich zastaví velká kára a bohatá paní R. se

New Yorkský lékař snižuje VYSOKÝ TLAK KRVE v 22 ze 26 případů.

Dr. Frederic Damrau, vynikající lékař v New Yorku, snížil v 22 ze 26 případech vysoký tlak krve s ALLIMIN, výtažkem česneku a petržele v tabletkové formě. Nejen že tlak krve byl snížen, a takto udržován užíváním ALLIMINU, ale též, bezmála v každém případě bolesti hlavy a závratí zmizely. Ku dostání podobných pilulek jaké užíval Dr. Damrau, pouze takto se lékárníka o ALLIMIN, tabletkový výtažek česneku a petržele, a nepřijímejte žádné náhražky neb nápodobiny. Pro vzorek ZDARMA a cenou knížečku pište: Van Patten Pharmaceutical Co., 54 W. Illinois street, Chicago, Illinois.

jde přeptat, co potřebují; pak jim pošle lékaře i nemocnice jim platí, a nebyť jí, nevím kde by dnes byli.

Už abych toho nechala, je tak krásné venku, tráva se již začíná zelenat a což ten ptačí koncert! Je to po té zimě radost vyjít! Pozdrav na všechny čtoucí!

Vincencie Trefný.

ST. LOUIS, MO.

P. b. P. J. K.! Čtená redakce a milé čtenářky!

Předně děkuji vám všem za milé dopisy, ač hodně bylo psáno jen moje jméno a St. Louis a ostatní adresu museli doplnit na poště. Když vezmu do ruky Č. Ž., tu napřed se podívám na dopisy, neb v nich člověk najde hodně pravdy a poučení; ku příkladu, jak píše paní Alžběta Rozsypalová o tom hadu—jak dojel krávu. Takového něco mohu vám povědět, jak u nás ve staré vlasti pan had hospodařil. Nejprve jsme pozdrovali, že se nám ztrácejí vejce na hnízdech, pak jsme vy našli jeho hnízdo, kde na sluněčku spával. Tam okolo bylo hodně skořápek. Bylo nám moc divné, jak mohl ta vejce rozbít. Pak se nám ztratilo asi 10 malých kachňátek, vždycky obden jedno. Měla jsem u jedné kvočny 12 kuřátek, už byla velká jak vrány. Tu jednou brzy ráno, než slunce vycházelo, pes začal štěkat, kvočna slepice křičela, já skočím s postele a vyběhnu na dvůr, a to byla podívaná. Kuřata stála v polokruhu a pan had hlavu zdviženou asi půl střevice a kýval si s ní, jak by je počítal, a kuřata jak očarovaná pištěla, a jak by se nemohla hnout. Měli jsme pod střechou pověšené hrábě, tak jsem je chytla a namířila zrovna po jeho hlavě. Rána byla dobře mířena, had se začal svíjet a v tom přiskočil pes a chytil ho v polou, zatřepal s ním a odhodil, že toho měl dost. Ale to byl had, že předtím jsem nikdy tak velkého neviděla. To byla první moje vražda, co jsem kdy udělala; pak jsme ale měli pokoj, už se nám

nic neztrácelo.

Mnozí lidé myslí, že had má nohy, když může tak rychle utíkat, ale není tomu tak. Měla jsem jednou ve staré vlasti skrže to debatu. Moje sousedka paní Rozálie Marcaníková se se mnou přela, že had má nohy, a já zase že ne! Tak jednou v poledne přiletěl ke mně a říká: "No, pojď sem ty nevěřící Tomáši," a chytla mne za ruku a táhne mne, ale já se tomu smála. Přijdeme do její zahrádky a skutečně had zabíjí, ale nožku měl ven a třepal o ni. Ale v tom místě měl suk jak vejce. Já říkám: "Rozko, dej mi sekyru, ať té nožičce pomůžeme ven." Ona se tomu vítězně smála, jak mne přesvědčila. Já vzala sekyru a seknu hada vedle toho nádoru a potlačím, a v tom jsem pomohla žábě k životu. Vyskočila a tak ještě na poděkovnou zaskřékla. Vid', Rozko, že je to pravda. Až budeš u Urbánků Českou Ženu číst, tak se tomu zasměješ. Hadi, kteří jsou v poli, jsou užiteční, neb chytají myši a živí se podobnými živočichy, v lese vybírají malé ptáčky ve hnízdech a při řece zase žáby a ryby. —

Tak už jsem vám pověděla i o hadech něco.

Prosím o strpení—ještě něco. Když jsem Ioni četla dopis paní Josefky Gotfrídové, opravdu se mně líbil, jak krásně psala o své babičce. Ale s dovolením, Josefko, přidám k tomu ještě toto: Když bylo před svátky velikonočními, tu se otevřela fabrika u tvoji milé babičky, ač tenkrát ještě babičkou nebyla; to já byla děvčetem i tvoje maminka, neb jsme rozené v jednom roce 1874. Ta "fabrika" byla na malování vajlíček. To se platilo krejcar od jednoho. Děvčata chodila pomáhat, ona nás všechny učila. Co jsme pokazily, ona musela opravovat. Tenkrát pro to malování ani času na spaní. A pak, co si ty holky poroučely těch nápisů: "To z lásky mému Pepíčkovi", a to zase Jeníkovi, a srdcata a všelijaké veršičky. Vidiš, že jsi

na to zapoměla. Ale ne, tenkrát jsi nebyla na světě. No a to nebylo vše. Jednou náš pan farář oznámil na kazatelně, že bude v Luhačovicích sv. birmování. Naše farnost byla velká, patřilo k ní 9 vesnic, a pan farář si přál, aby z každé vesnice birmovanci se drželi pohromadě a pak po pořádku budou voláni. Tak tvoje babička vzala košíky, šla do lesa a natrhala nejhezčího mechu, ten nabarvila na zeleno a začala pro nás všechny vít zelené věnečky a do nich vkládala taková žlutá a červená poupátka. Platili jsme jí za ně po 30 krejcarech a měli jsme je všechny stejné. I panu biskupovi se líbily, a taky musela jsem být svědkem našemu panu faráři. Ale musím vám vysvětlit, jaké to svědectví bylo, aby milé čtenářky nemyslely, že jsem byla někde u soudu. O ne, bylo to v našem domě. Při svěcení naši kaple, ktercu moji rodiče dali postavit za to, že maminka byla

Puchýř na patě.

Jeden čas se mi udělal puchýř na patě od nového střevíce—znáte tu palčivost. Lékařská rada je—nepropichovat—je to nebezpečné. Dala jsem na puchýř náplast z Nonat. Puchýř byl druhý den stejný. Vzala jsem jehlu bez sterilizování ní puchýř propíchla. Přiložila novou náplast, obula a noha nic nebolela. Za 4 dni náplast sejmula a po puchýři nebyla památka. Za nějaký den se znovu kůže odfoukla, ale to již byl nová kůžička pod ní. Tak lacině bez bolesti Nonat léčí. Je ještě v dobré paměti, že syn presidenta Coolidge od puchýře dostal otravu krve a stálo ho to život.

Na všelijaké, ať suché nebo otevřené bolesti se Nonat osvědčila, která bez operace vytáhne dřevěné i ocelové trísy i střely, v těle uvážené, ale musí to být

Cena NONAT je 50c a \$1.00, poštou 55c a \$1.05. Ptejte se vašeho lékárníka neb jednatele, ale nic jiného neberte, raději pište na naši adresu:

Marie Leiblinger & Co., Altadena, Calif.

V Chicagu u p. NANAK, 1724 W. 18 Pl. V Cleveland, O. u p. F. Krobůsek, 12718 Holborn Ave.

Přejete-li si více vědět o Nonat, pošlete nám lístek s vaším jménem a adresou.

záračně uzdravena (psala jsem o tom před čtyřmi roky, jestli se na to čtenářky pamatují), tak při té hostině důst. pánové i pan děkan z Újezda (jméno jeho jsem zapoměla, ale náš pan farář Unhoiser jmenoval ho Františku), při té schůzce si mezi sebou leccos vypravovali, i o tom birmování. A tu mne p. farář zavola: „Františko, pojď sem, budeš mně svědkem. Pověz panu děkanovi, co ti pan biskup povídal.“ Honem jsem si nemohla vzpomět. On říkal: „No, nevíš, když jsi klečela vedle něho, co se tě ptal?“ „Ó, vy myslíte, co se mne ptal? Já jsem napřed nemyslela, že ta otázka platí mně, až se usmál a klepl mne prstem po nose, tak jsem se uklonila, jak nás pan učitel učival, a pan biskup mně povídá: Odkud jste? A já říkám z Nevšově. — „A jakpak je to daleko?“ — „Asi hodinu cesty.“ „A šli jste pěšky anebo povozem?“ — „Důstojnosti, v naší vesnici není tolik vozků, kteří by nás mohli všechny vzít.“ — „To jste všechny z jedné vesnice, co máte ty zelené věnečky?“ — „Ano, Milosti.“ — On se usmál a pokýval hlavou, ale já nemyslela, že naši důstojní pánové každou moji odpověď sledují. A tu pan farář povídá: „No vidíš, byl bys prohrál, že ten pan biskup je Němec a neumí česky. Tak umí, anebo ne? Tady máš svědka.“ Pak mně všichni ruce podali a já měla radost. Tak vidíš, paní Gotfridová, že se ty věnečky musely líbit i panu biskupovi.

Těž děkuji paní Šedivé z Chicaga za uveřejnění básničky, ale není to básnička, ale písnička, a má též pěknou notu. Já si ji často zpívám, jenže jsem nevěděla všechny verše po pořádku a teď ano. Tak vám děkuji.

Než tyto řádky přijdou do tisku, už budeme všichni slavit vzkříšení Pána našeho Ježíše Krista, a tu vám všem, moji drazí čtenáři a čtenářky, přeji šťastných a veselých svátků velikonočních, aby vám Bůh dal hodně zdraví, a chránil nás všechny od

zlého, abychom se s Ním všichni shledali v nebeském království. To vám všem přeje i sobě Vaše přítelkyně

Františka Hrbáčková.

ST. PAUL, MINN.

Ctěná redakce!

Při zasílání předplatného piší pár řádek. Jsem vděčná p. a pl. Topenčíkovým za jejich dopisy, ve kterých tak pěkně vypsal cestu do vlasti i v ní. Jistě všichni Bojanovjané zde i v Kanadě radi jsme četli váš cestopis a při čtení v duchu jsme cestovali s vámi i v duchu byli jsme přítomní té krásné primiční slavnosti. Blahopřeji, ač trochu pozdě, dp. primiciantovi i jeho rodičům a také dp. děkanu Fr. Pořízkovi, neboť byla to již pátá primiční slavnost v osadě za jeho působení tam, a to je jistě velká čest pro něho, pro osadu i pro nás, kteří jsme z ní vyšli a kteří toužíme tam zase přijít. Zvláště poslední čas, kdy stále slyšíme rádiem zprávy z Československa, myslím stále na vlast i drahé v ní a modlím se, aby byla uchráněna válečných hrůz. Ted', když Rakousko padlo zvláště myslím stále na nebezpečí, které jim tak blízko rakouských hranic hrozí.

Ale vzpomínám i na slova vyrytá na kamenném kříži na rozcestí, podle kterého jsme často chodili a v dětských letech jsme je často slabikovali: „Pán Bůh neopustil — Pán Bůh neopouští, Pán Bůh neopustí, kdo se Ho sám nespustí.“ Kéž by i náš dráhy národ se podle těchto slov řídil, zvláště v nynějších poměrech. Pak by jistě nepřišlo na to, co psala nedávno jedna čtenářka, že četla v proroctví královny Sibylly, že zhyde z našeho národa jen tolik lidí, že se vejdou na formanský vůz. — Slyšala jsem o tom proroctví v dětských letech tolik, že si z toho mnoho pamatuji. I to, že z Prahy nezůstane kámen na kameni, a často v duchu slyším stařečka souseda, který nám stále o tom vyprávěl: „Děti, já se toho nedo-

čkám, ale vy ano.“ Stařeček už asi 15 let dřímá věčný sen, a my se chvějeme obavou o budoucnost naší drahé vlasti.

Poslouchala jsem program z Vídně, jak Rakousko oslavovalo příjezd Hitlerův a vzpomínala jsem na pohřební průvod císaře Františka Josefa, kterému jsem přihlížela právě v těch místech, kde se Hitlerova oslava dělá, a v duchu jsem slyšela zpívat slova, která jsme tak často ve škole zpívali: „Osud trůnu Habsburského Rakouska jest osudem.“

Minulý měsíc se vrátil z návštěvy v Rakousku jeden zdejší známý i vyprávěl, že jsou v Rakousku všichni pro Hitlera nadšení, a jak byl překvapen, když mu udělali v rodišti oslavu a v pátek viděl na stůl nosit maso. Že jim řekl, že katolíci v Americe jsou lepšími katolíky než oni, že zde by žádný katolík, který se má za katolíka, masa v pátek nejedl. Je to jistě smutné, jako to, co nedávno jsem četla ve Hlase, že na Moravě bují sektár-

Cenný dárek čtenářkám České Ženy

S každou objednávkou na M. V. Apona Thé za \$1.00 — obdržíte úplně zdarma jednu padesáticentovou krabici kráslivého Apona nového prášku na obličej. — Budete mile překvapeny tímto první třídy kosmetickým přípravkem. Prášek je neškodný, jemný, dobře přiléhající a na pleti neviditelný. Dá hned po použití svěží, krásný, příjemný, libezný vzhled. Má delikátní nežnou vůni, hodí se na každou pleť a dává ji do ozdobné krabice.

Marie Votýpkové Apona Thé je v tisící rodinách vážených a pokročilých krajanů, oblíbeným lékem. Mírně, působivě účinkuje, přináší veselou náladu, svěží krev, volnou stolic, sílu a zdraví, všem kteří udržují si s ním játra, ledviny, žaludek, žluč a moč i zaživací a odváděcí ústroje — pročistěné od všech nezdruvých, jedovatých látek. Příjemné k užívání. Je spolehlivý lék pro těžko pracující otce, osvěžovatel drahé matičky, výborný pro stařečky a nejlepším přírodním lékem pro Vaše milované děti. Cena velké rodinné krabice na dlouhou stačící — \$1.00, vyplacené. S každou objednávkou Vaší jednoho M. V. Apona Thé za \$1.00 — zašlu úplně zdarma jeden prášek na obličej za 50 centů. Máte obojí v ceně \$1.50 za \$1.00 vyplacené. Tyto neobvyklé výhody jsou jen u mě k dostání, do 31. prosince 1938. Oba tyto přípravky učiní i hezký, milý dárek přátelům a známým od Vás. Marie Votýpka, 120 E. Wayne St., So. Bend, Ind.

ství. Nedávno jsem i z domova dostala zprávu, že jedna příbuzná odpadla a stala se adventistkou. Ubohé svedené duše! Odhazují, co neznají, vždyť kdyby věděli, co činí jistě by katolické náboženství neodhodili. Inu, katolické časopisy upadají, jak dopisovatelka z New Yorku psala o měsíčníku Anežka, Ludmila a Václav. Dobře se na ně pamatuji, a až mi bude trochu možno, chci si je předplatit. "Anežku", časopis věnovaný dívkám, bychom měli komu trochu možno podpořit z lásky k naší blah. Anežce, o jejíž svatořečení se nyní jedná. Ovšem, ta nynější "prosperita" nás vede asi tam, kam vás přivede ulice Prosperity v St. Paul, Minn., když po ní pojedete ven z města, totiž do chudobince... (My bydlíme nedaleko.) Ale nějaký dolar se snad ještě najde.

Jsem ráda, že v posledním čase Č. Ž. přináší hodně dopisů i pěkných básní. Ty i ony čtu vždy první. Urážky jsem žádné dosud v dopisech neviděla. Co se týče náhledů o modlitbě, o přírodě, jak nedávno se jedna čtenářka zmínila, nechci více o tom psát, jenom chci se zmínit, že jsem tím minila jen tolik, že u nás katolíků by mělo být první to, co je střediskem naší svaté víry—svátostný Spasitel a mše svatá, ve které se On sám za nás modlí a obětuje. Já jsem proti oné povídce nic nepsala, jenom se mi nelíbilo to, že ona žena z ohledů na lidi povinnost nedělní i velikonoční zanedbala a na průvod, který není povinností a kde byla vystavena očím lidí víc než v kostele, šla, tudíž mohla i do kostela jít. Tak se mne nemile dotklo v několika povídkách, když ten nebo onen nevěřil, že "za několik Otčenášů by mu byly odpuštěny hříchy". Ovšem, jsou to povídky, ale může mi někdo říci, jaký prospěch z podobného psaní má naše víra nebo my věřící? Vždyť přece my nevěříme, že Pán Bůh nám odpouští hříchy za těch několik Otčenášů, které nám zpovědník uloží, ale pro zásluhy na-

šeho Spasitele a pro naši upřímnou lítost a předsevzetí se polepšiti. A za pokání máme trpělivě nésti naše křížky, jak nedávno dopisovatelka z Oregonu pěkně napsala. Pochybuji, že prospěje naší sv. víře podobné psaní. Nebo všelijaké převrácené modlitby a slibování kamenného kříže Bohu za něčí smrt. Jestli lid v nynějších dobách je vlažný ve víře, podobné psaní jistě věc nenapraví. Nepíší o tom z nějaké nesvornosti, ale jen z dobrého úmyslu a proto, že myslím, že my katolíci taky nemusíme ke všemu, co čteme, mlčet.

S krajským pozdravem vaše čtenářka

Marie Šimek.

CHICAGO, ILL.

Vážená redakce České Ženy!

Přijměte můj srdečný pozdrav i milené čtenářstvo Č. Ž. Musím se vám pochlubit, že obdržela jsem z Matičky Prahy od Domu Milosrdenství 'Vincentinum' velmi krásné pohlednice s příloženým sešitem a jest v něm krásné poučné čtení. První mi přišla do ruky pohlednice: Ježíš s rozpjatýma rukama na sv. kříži. Z tak daleké cesty mne navštívil Kristus Pán. Pohlednice jsou moc krásné, umělecké, podle akvarelů akademického malíře J. Soukupa. Pohlednic jsem obdržela 10 a každá jest jiná. Poslala jsem z lásky 50 korun; obdrží je denně co nejdříve. Už jsou na cestě do Prahy. Ve vši účtě znamenám se Alžběta Rozsypal.

Píseň lesa.

Slyš tu píseň beze slov,
kterou vršky sosen šumí,
jak tajemný lesní žal,em,
jemuž nikdo nerozumí.

Zní jak šelest perutí,
andělé když krajem letí;
potom v dáli umlká,
jak dvě duše ve objetí.

Slyš, ted' navrací se zas
jak vln příboj ku pobřeží;
tichne . . . zní jak mušle šum,
která prázdná v písku leží.

Ted' to šumí v jehličí
jako s větrem deště přívál;
slaběj' vždy, až zdá se ti,
jak by v kapkách na zem
splýval.

A zas nářek ztlumený
korunami dál se nese,
jako děcka kvílení
zbloudilého večer v lese.

A ted' jako pohádka
z dětských let v tvou duši
dýchá;

slyšíš čísi drahý hlas
k tobě šeptat slova tichá . . .

Jako melodie dvě hlas ten
s hlasem srdce splývá
a pak tichne jako den
nad lesy když dohořívá.

TOLEDO, OHIO.

Čtená redakce a milí čtenáři České Ženy!

Posílám \$2.00 do Hessounova sirotčince, neb blíží se Velikonoční svátky a s nimi dětské radovánky. Bůh na moje děti také nezapomínal, ve zdraví vyrostly a dosti dobře se nám vedlo; Bůh žehnej nadále.

Milí čtenáři! Měla jsem připravený poučný dopis, ale čtenářka z Michiganu v č. 920 mě předběhla, neb byl téhož skoro obsahu. Kdo by si jej chtěl přečíst po druhé, neuškodilo by mu to, neb jsou tam zrnka jen pouhé pravdy. Obdivuji vás, čtenářko z Michiganu, neb je moc málo lidí, aby si to tak luštěli předem celý ten obsah; tak jest, jak se člověk necítí vinen, že někomu zůmyslně neublížil, tak žije klidným životem dál, aniž se nad cizím pozastavoval.

Paní Tomšová, těší mě velice, že jste již na nohou, neboť jsem myslela, že Toledo ztratí dobrou dopisovatelku. Zároveň ztrátu kostela s vámi srdečně lituji, neb

ŽENY! Při zastavení, nepravidelnosti a bolestivosti měsíční periody objednejte si ihned můj osvědčený, starokrajský prostředek. Cena \$3.00. Pište s důvěrou!

MRS. M. LESKOVAR,
507 E. 73rd St. New York, N. Y.

jsem tam občas na velké svátky zavítali. O těch dětech jste to krásně vypsal, neb já také již sedávám doma při nich. Těší mě, Marie Křišťoff neb Křivák z Tarentum, Pa., že za deset let ses nechala ohlásit v České Ženě s dopisem jako moje sestra. Četla jsem dopis pani Peprníkové z Manhasset, L.I. Srdečný pozdrav vám zasilám a přeji brzkého uzdravení. Pište nadále zprávy od kostela z 61. ulice, neb máme na něj pěknou vzpomínku; na sv. Valentina den minulo 22 let, co mi můj staroušek daroval opravdové srdce štolou svázané. — Stařenko Šeráková, pište nám také něco; máte hodně zkušeností. Srdečně zdravím rodinu Komárkovou v Peck Slip, N. Y. a zároveň celé čtenářstvo Č. Ženy a zůstávám Vaše odběratelka

Antonie Sedlářová.

DRESDEN, ONT., CANADA.

Tak těch dopisů pomalu ubývá, je poznat, že farmářské dopisovatelky již mají plno práce. Vždyť to sluníčko již nedá zahálet. Milé dopisovatelky, nenechte tu naši Ženušku ale bez dopisů. Paní Pírová věřte, že jsem si Vás nechtěla rozhněvat i Vás ostatní básničky tím, že jsem napsala, vyšly-li jste na stávkou; ale tak jsem tomu přivykla, že když nebyla v Č. Ženě někdy báseň, myslala jsem si: aspoň jedna mohla napsat. Tak prosím za prominutí. Přijměte všechny můj upřímný pozdrav, a když budete nadále psát Vaše krásné básně, bude mi útechou, že se na mě nezlobíte. Nevím, ve kterém čísle Č. Ženy jsem četla dopis, v němž pisatel píše, jak se mu lidé vysmívají, protože napsal, jak mnozí lidé dělají kříž. Pane Žák, jedním uchem to poslechněte a druhým to vypusťte a myslíte si své, jak ten sluha, když byl u toho nedobrého pána. Nic si z toho nedělejte, však na ně též přijde. Pán Bůh není náhlý, ale pamětlivý. Napíši Vám jeden případ. U nás v městečku byl též jeden nevěrec (je-li ještě na světě, ne-

vím, ale když jsem odjížděla do Kanady, ještě žil), ač jeho žena byla v třetím řadě i její starší svobodná sestra, která bydlela u nich, to mu nic nebránilo, aby se rouhal. Můj otec, Bůh mu dej radost věčnou byl zpěvákem, též v kostele vykonával křížovou cestu i různé pobožnosti a každou pobožnost končival prosbou: Nejsvětější Srdce Ježíšovo, smiluj se nad námi! — Toho nevěrec již Pán Bůh potrestal, že oslepl na jedno oko, ale to mu nevadilo. Když můj tatínek šel vedle jeho stavení, tak on stál venku; byla neděle, tak tam byli i jiní lidé, též i jeho žena i sestra. Když viděl tatínka jít, tak řekl: Aha, Božské Srdce jde! — Jeho žena i sestra zbledly, ale nesměly nic říkat, neboť by bylo v domě zle. Vidíte, milé čtenářky, jaký byl z něj zarytec, když ho Pán Bůh již potrestal, on ještě se nezměnil. Ubohé ženy, jak ony to pokoreni Kristovo těžce nesly, byly to ženy, které rozsávaly dobro, navštěvovaly nemocnice i chudým pomáhaly a musely být pod jednou střechou s takovým zarytcem. Ony se asi za něj mnoho modlily. Tak pane Žáku, neste vše trpělivě, však na ty posměváčky též přijde řada. Již toho psaní musím nechat, až podruhé napíši víc. Srdečný pozdrav zasilám rodině Sovišové v New Lothrop i ve Flint, Mich. Jak se máte všichni, jste zdraví? Též rodině Němečkové v New Yorku. Sestře již u Vás byli Šamánkovi? Též je pozdravuji. Ještě pozdrav ct. redakci i všem čtoucím zasílá

Moravanka od Hradišča.

Ježíši, Králi nebe a země!

1. Ježíši, Králi nebe a země! Tobě se koří andělů chór, velebnost Tvoji v hymnech a písních opěvá svatých a světic sbor. — Nám zahaluješ Tvář ve Svatosti, víra však zří Ji oslavenou: a tobě Králi ve svatostánku - vzdáváme úctu na kolenou.

2. Ježíši, Králi nebe a země, spasení světa, útěcho všech: -

ó shlédni na nás z výsosti nebes, milostí svou nás siliti nech. — Nám zahaluješ se ve svátosti - naděje naše však praví nám - že Ty, náš Králi, dlíš mezi námi - že v svatostánku jsi, Jezu, sám.

3. Ježíši, Králi nebe a země, blažených duší opojení - ze Srdce Tvého oslaveného - kéž tokem věčným se pramení! - Nám zahaluješ se ve svátosti - láska však tuší nebeský zdroj - a k Tobě, Králi, voláme vroucně: Se Srdcem svým nás na věky spoj.

4. Ježíši, Králi nebes a země, vtělený Bože, Spasiteli! - Kam sahá okraj souše a moře - zní zpěv Ti chvály rozechvělý. - Ó přijmi také tu píseň naši - již Srdce Tvoje oslavuji: - Ježíši, Králi nebe a země - nám tělo, duši, požehnej všem.

OKLAHOMA CITY, OKLA.

Čtená redakce!

Prosím, uveřejněte tyto řádky v České Ženě! Tímto plním slib učiněný a vzdávám dík Nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše, Panně Marii Matičce Boží, svatému Josefu, sv. Františku a sv. Terezičce za vyslyšení mé prosby.

Posílám \$1 na sirotky, aby se za mě modlili, aby byla moje prosba vyslyšena, neb Pán Bůh všemohoucí spíše vyslyší ty nevinné sirotečky.

Vaše dlouholetá odběratelka

České Ženy.

NEW YORK, N. Y.

Vážená redakce České Ženy!

Předně přijměte srdečný pozdrav i všichni čtenáři. Nemám mnoho času, ale přece si zaskočím do čtenářské besedy trochu pookrát a sbrousit si jazyk. Ve skutečnosti málo kam jdu, tedy aspoň mezi Vás. A co mě k tomu přimělo? No nepřišlo poslední číslo, tak jsem se lekla, že snad se na mě nedostalo; vždyť předplatné ještě nevyšlo. Ale ve strachu, který je jenom v žertě, posílám zase předplatné \$3.25, co připadne na Českou Ženu a ostatní sirotkům — aspoň malý dárek. A co vy všichni čtenáři,

netěšíte se na jaro? Každému je veseleji, ačkoliv tu žádná zima nebyla, přece se na to jaro každý těší, pookřeje na duchu i na těle. Na duchu tím, že se blíží Velikonoce, abychom byli hodni té památky a té lásky, kterou za nás obětoval náš Spasitel, bychom naše duše očistily a smyli z nich vše, co nás každého tíží, bychom mohli s radostí zapěti slavné: Alleluja!

A zase něco pro zasmání. Vy panenky, která máte svého nejmilejšího, chystejte svatební roucho. Škoda, že nejsem ještě mladá, nejsem tak stará také, ještě se ohlížím, že mi něco chybí, ale slibuji mojemu srdci, aby se utišilo, že možná na ně přijde ještě řada, když ne "on", tož ta s tou kosou. Ale té se radši ještě chci vyhnout, něco jí slíbím. Tak tím končím a všem přeji veselé Velikonoce a mnoho pomlázky pro hochy. I já bych některému navázala. Čtenářka České Ženy
A. M. Z.

DETROIT, MICH.

Čtění redakce!

Prosím za uveřejnění těchto řádků. Vím, že mnoho našich krajanů vyhledává českou muziku na radiu, tak bych je chtěl upozornit, že máme takovou hudbu, která hraje na stanici WEXL, Royal Oak, Mich., každou sobotu odpoledne o 5:30.

Také bych si přál, kdyby nám naši posluchači napsali, jak se jim náš program líbí, a zdali by si přáli nějakou změnu. Kdyby si někdo přál nějaké blahopřání, tak necht' nám napíše 1 nebo 2 týdny kupředu, abychom mohli upravit náš program. A také vám musím oznámit, že tomu, kdo bude nejvzdálenější, zahráme zdarma a ohlásíme jeho jméno na radiu.

Neopomeňte, přátelé! Kdybyste si přáli českou hudbu, tak jen nám dejte vědět, a my vám milerádi vyhovíme za cenu mírnou. Dotazy pište na pisatele anebo přímo na stanici: WEXL, Royal Oak, Mich., "Heidelberg

Eight". S upřímným pozdravem na ctěnou redakci a celý personál znamenám se,

Joseph Gazárek,
3335 Lawton ave.,
Detroit, Mich.

ROLF, IOWA.

Čtění redakce České Ženy!

Bud'te tak laskavi a otiskněte toto poděkování v Č. Ž.

Tímto plním slib na polékování za vyplnění prosby Panně Marii Svatohorské a Nejsvětějšímu Srdci Páně Ježíše.

Marie Vavricka.

CHICAGO, ILL.

Čtění redakce!

Plním tímto slib učiněný Bl. Panně Marii a zasílám 2 dolary pro sirotky.

Čtenářka Č. Ž.

ÚMRTÍ PANA W. F. SEVERY.

Cedar Rapids, Iowa, 1. dubna. Dne 29. března ráno po 3. hodině zemřel zde všeobecně známý krajan, pan W. F. Severa v domě své dcery a zetě G. T. Wilhelma, 2335 Linden drive, Zesnulý narodil se dne 3. září 1853 v Dobrovici u Chrudimi v Čechách, dosáhl tedy vysokého věku 85 let. Roku 1868 přistěhoval se do Sp. Států a sice do Racine, Wis. a prožil zde a později v Cedar Rapids i v Belle Plaine, Iowa, krušné začátky. Konečně studoval lékárnictví, založil si lékárnu v Cedar Rapids, Ia., z níž vyrostla velká továrna na všeobecně známé patentní Severovy léky.

Zemřelý pan W. F. Severa byl upřímný a obětavý Čech a hleděl hmotně pomoci chudým nadaným českým studentům. Za tím cílem založil s nebožtíkem universitním profesorem Boh. Šimkem a jinými Matici Vyššího

Vzdělání, z jejíž fondů podporováni byli chudí čeští studenti. Po světové válce založil v Králově Poli u Brna na Moravě "Americkou Domovinu", ústav pro výchovu osiřelých a opuštěných hochů a dívek. Výchova v tomto ústavě vedena je v duchu svobodnomyslném. Za tuto činnost byl zakladatel vyznamenán čsl. vládou řádem Bílého Lva.

Vedle výše zmíněné dcery zanechal zde zesnulý syna Lumíra Severu, jenž v Cedar Rapidsích po otci dále vede obchod.

Pohřeb zemřelého W. F. Severy konal se dne 31. března odpoledne, za účasti množství lidu z Cedar Rapids a z okolí, z pohřebnického ústavu Turnerova na hřbitov Oak Hill, kde jeho tělesné pozůstatky vloženy byly do rodinné hrobky. Pohřbu se účastnily četné svobodnomyslné a národní spolky, jichž byl dlouholetým členem. — Čestná mu paměť!

Co je trombosa? Velmi často slyšíme o úmrtích na trombosu. Trombosa je velmi nevídaným zjevem po operacích a znamená srážení krve v cévách. Srážení nebolí tromby, mohou zcela zneškodnit proudění krve. Ucpání se céva v končetině, nastává špatným oběhem rozkladné odumírání tkání a úd se musí potom odejmouti. Srážené kusy krve mohou býti ostatní krví zanесeny z místa svého vzniku k srdci, kde ucpání přináší přímo nebezpečí smrti zadušením, poněvadž srdce ucpanou cestou nemůže obstarávat zásobování těla kyslíkem a dýcháním čistého kyslíku z bomby. Ve velkoměstech je více případů

300 MŠÍ SVATÝCH ROČNĚ

pro členství za živa i po smrti v Mešním Svazu, ve prospěch Afrických Missií. Jednou pro vždy příspěvek 25 centů (nikdy není třeba obnovovat.)
Také zemřelí mohou býti zapsáni.

ST. PETER CLAVER SODALITY FOR THE AFRICAN MISSIONS
3624 West Pine Blvd.
St. Louis, Mo.

trombosy než na venkově, neboť tvoření sraženin krevních po operacích je tu snazší, protože krev lidí žijících ve vzduchu přesyceném plodinami nedokonalého spalování, jako je kysličník uhličitý a uhelnatý, je ku srážení náchylnější.

Jmění kanadských paterčat. Kanadská Federální banka oznámila manželům Dionnovým, že bankovní vklad jejich proslulých paterčat dostoupil půl milionu dolarů. Jmění dětí roste, a to nejen úroky, ale hlavně stálými příjmy z dlouhodobých reklamních smluv různých velkých firm a ze smlouvy s filmovou firmou, třebas se poměrně dosti spotřebuje — průměrně \$1,800 týdně. Z toho dostane Dr. Dafoe, jenž je od narození ošetřuje, dvě stě dolarů, manželé Dionnovi sto dolarů, zbytek se spotřebuje na služné opatrovnice, na udržování domu a pro domácnost.

S jeviště do kláštera. Známá francouzská tanečnice a herečka Ida Rubinsteinová, víc než dvacet let jedna z nejvýznamnějších hvězd pařížského divadelního světa, přestoupila nedávno do katolické církve. V letošním květnu vystoupí ještě naposled v divadle "Theatre de l'Opera" v dramatickém oratoriu Pavla Claudela "Johanna z Arcu", načež vstoupí jako novicka do kláštera Benediktinek. — Není to první případ obrácení francouzských hereček, řada jich vstoupila po pohnutém životě do klášterní samoty, z chaosu do svatého klidu rozjímavého a obětavého života. Duch vane, kam chce...

Brikety z kávy. Londýnský "The Times" přinesl tuto zajímavou zprávu: V Brasílii přebýtky úrody kávy—aby přílišné zásoby nestlačily ceny kávy na světovém trhu—se dosud háze-ly buď do moře anebo pálily. Nejnověji se však kávy bude používat pro výrobu svítiplynu,

neboť k zničení určená káva jest lacinější než kamenné uhlí. Kávová zrnka se rozmělní, načež po přidání dehtu se zlisují na cihly, podobné briketám a způsobem, obvyklým při výrobě svítiplynu, se podrobí suché destilaci. Dehet potřebný k výrobě kávových briket, je rovněž vedlejším produktem suché destilace, takže ne- znamená zvláštní výlohy.

Jednoduché. "Ty říkáš, že se nikdy nehádáš se svojí ženou?" "Nikdy, neboť ona jde vždy svou a já její cestou."

Je čas. Manžel: "Mám lístky do divadla." — **Manželka:** "Do-brá, začnu se hned oblékat." — **Manžel:** "Můžeš začít, lístky jsou na zítra večer!"

Vyhrál to! Mladý hoch se ucházel o místo a při písemné zkoušce z inteligence mu byla položena také otázka, jak daleko je slunce od země. Napsal tuto odpověď: "Nevím to zcela přesně, ale nevěřím, že by slunce bylo tak blízko, aby znemožnilo správné konání mých povinností, jestliže místo obdržím." — Místo obdržel.

Gladiolus Rainbow Mixture

A collection of fine named
Varieties of the large
Flowering Types
IN A COMPLETE
COLOR RANGE.

Strictly Large Bulbs.

100 Bulbs—\$2.50

50 Bulbs—\$1.50

Postpaid to you.

Rev. W. A. Dostal
Fort Atkinson, Iowa.

Upozornění důst. p. farářům

NOVĚNA KU CTI BLAHOŠLAVENÉ PANNY MARIE
USTAVIČNÉ POMOCI.

Uhledné modlitební knížky k této pobožnosti v české řeči
jsou k dostání u:

vdp. Dra. Ed. Chapurana,

1430 SOUTH 14th STREET

OMAHA, NEBRASKA

Zvláštní "seznamovací" nabídka pro milovnice a milovníky květin.

48 jednoletých a dvouletých sazenic vytrvalých květin, 13 krásných a nejoblíbenějších druhů za **POUHÝ \$1.10** poštou vyplaceně. —

Úplné uspokojení zaručeno

Hvozdíky (Sweet William)

WREXHAM a Gold Medal OSTROŽKY (Delphinium), nádherné druhy obrovských květů různého zbarvení. ČÍNSKÉ OSTROŽKY (Chinese Delph.) bílé a modře kvetoucí květiny které kvetou od jara až do tuhých mrazů. HVOZDÍKY (Sweet William), krásná květina mnoha barev. ZVONKY (Canterbury Bells), nádherné zvoncovité květy různého zbarvení. SLZÍČKY (Garden Pinks), velmi vonné, karafiát, podobné květiny mnoha barev. MÁKY (Oriental Poppy), velmi oblíbená květina obrovských květů. KOPRETINY (Daisies), krásné bílé a různobarevné kopretiny. MACOŠKY (Pansy), MEČÍKY (Gladiolus), LEN ZAHRADNÍ (Linum), KRÁSNOOČKA (Coreopsis), a jiné druhy.

Ostrožky (Delphinium)

PREMIE! PREMIE!!!

Objednáte-li dříve než naše zásoba bude vyčerpána, přidáme k této neobyčejné nabídce **ÚPLNĚ ZDARMA:**

1 TRITOMA (Red Hot Poker), krásná květina s ohnivě červenými květy a která se prodává od 20 centů do 30 centů kus.

1 NOVI BELGI VYTRVALÉ ASTRY, nový druh aster s nachově zbarvenými květy.

Tato nádherná skupina květin, za kterou musili byste zaplatiti od \$3.00 od \$3.50 všude jinde, bude VÁM zaslána v nejlepší čas k sázení za **POUHÝ \$1.10 POŠTOU VYPLACENĚ, USPOKOJENÍ ZARUČENO. OBJEDNEJTE DNES DOKUD ZÁSoba STAČÍ.**

DO KANADY jest velmi obtížno zasílat sazenice, proto je tam nezasiíláme. Na požádání zašleme semena.

Vaše objednávky adresujte:

"Česká Žena"

1611 SOUTH 11th STREET

ST. LOUIS, MO.

Získáte-li nám novou odběratelku, zašleme Vám tyto sazenice zdarma

Může býti bez starosti. "Spí se v tomto hotelu dobře?" ptá se cestující svého kolegy. — "Bud' bez starosti. Včera jsem se probudil v devět hodin a když jsem zvonil na obsluhu, tak všechen personál ještě spal."

Dal se chytit. V hostinci si dobírají hajného: "Pane hajný, já být vámi, tak dovolím lidem přístup do lesa." — Hajný rozčileně: "To bych musel být učiněný trouha!" — "No, vždyť já přece říkám: být vámi!"

Nic z toho nemá. Posteskli si dva sváteční střelci: "Z dnešního honu opravdu nic nemám. Jediného zajíce, kterého jsem viděl, jsem netrefil, a ty tři anekdoty, co v hospodě povídali, jsem zapomněl!"